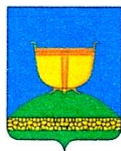

**СОВЕТ ВЫСОКОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

Кооперативная ул., 5, пос. ж/д станция Высокая Гора,
Высокогорский район, Республика Татарстан, 422700

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОН СОВЕТЫ**

Кооперативная ур., 5, Биектау т/ю станциясе поселогы,
Биектау районы, Татарстан Республикасы, 422700

Тел.: +7 (84365) 2-30-50, факс: 2-30-86, e-mail: biektau@tatar.ru, www.vysokaya-gora.tatarstan.ru

РЕШЕНИЕ
20 октябрь 2021 ел

КАРАР
№ 117

**Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы
Усад авыл жирлегенең Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару
кагыйдэләрен раслау турында**

Муниципаль норматив хокукый актларны Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына туры китерү максатларында, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Советы,

КАРАР БИРДЕ:

1. Биектау муниципаль районы Советының 2020 елның 19 октябрэндәге 15 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Усад авыл жирлегенең Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренә кушымта нигезендәге яңа редакцияне раслап үзгәрешләр кертергә.

2. Үз көчен югалткан дип танырга: Биектау муниципаль районы Советының 2021 елның 02 апрелендәге 72 номерлы «Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Усад авыл жирлегендә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренә үзгәрешләр кертү турында» карарын.

3. Әлеге карарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының рәсми сайтында: <http://vysokaya-gora.tatarstan.ru/> веб-адрес буенча һәм Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге «Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталы»нда: <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адрес буенча бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Советының жирлекләренәң жирле үзидарә органнары белән үзара хезмәттәшлеге, законлылык һәм хокук тәртибе буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Совет рәисе урынбасары,
муниципаль район Башлыгы
вазифаларын башкаручы

Ә.Ш. Шакиров

Кушымта
Татарстан Республикасы Биектау
муниципаль районы Советының
2021 елның _____ № _____
карары белән расланды

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«УСАД АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ АЛЫП БАРУ
КАГЫЙДӘЛӘРЕ

1 том

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕН
КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ,
ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ
ҮЗГӨРЕШЛӘР
КЕРТҮ ТӘРТИБЕ

ЭЧТӘЛЕК

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӨЛӨРЕНЕҢ СОСТАВЫ.....	5
КЕРЕШ.....	6
I КИСӘК.ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӨЛӨРЕН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ, ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӨЛӨРЕНӨ ҮЗГӨРЕШЛӘР КЕРТҮ ТӘРТИБЕ.....	7
I БҮЛЕК. Гомуми нигезләмәләр	7
1 статья. Әлеге кисәктә кулланыла торган төп төшенчәләр	7
2 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренең хокукый статусы һәм составы	9
3 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачыклығы һәм һәркем файдалана алырлык булуы	9
4 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренең үз көченә керүе	10
5 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләрен бозу өчен җаваплылык	10
II БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу турында нигезләмәләр	10
6 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә жирле үзидарә органнары вәкаләтләре	10
7 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын эзерләү комиссиясе.....	11
8 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең элек барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә карата гамәле	12
9 статья. Территориаль зоналар	12
10 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары	13
11 статья. Шәһәр төзелеше эшчәнлегенең башка мәсьәләләренә карата жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең гамәле	14
III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затлар тарафыннан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү турында нигезләмәләр	15
12 статья. Төп нигезләмәләр	15
13 статья. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объекттын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү тәртибе	16
14 статья. Капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрларыннан читкә тайпылуга, реконструкциялүгә рөхсәт бирү тәртибе.....	17
IV БҮЛЕК. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү турында нигезләмәләр	18
15 статья. Төп нигезләмәләр	18
V БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында нигезләмәләр	19
16 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер	

алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру буенча гомуми нигезләмәләр	19
17 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектлары буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру үзенчәлекләре	20
18 статья. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар.....	21
19 статья. Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читләшүгә рөхсәт бирү мәсьәләсе буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар	21
VI БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында нигезләмәләр	22
20 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе	22
VII БҮЛЕК. Жирдән файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен жайга салу турында нигезләмәләр	26
21 статья. Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматны күчәмсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрына кертү	26

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӘЛӘРЕНЕҢ СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Усад авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенәң Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (алга таба – Кагыйдәләр) түбәндәге составта эшләнгән:

1 том

I кисәк. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен куллану тәртибе, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе

2 том

II кисәк. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары

График материаллар:

№ т/б	Исеме	Масштаб
1	Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар	1:10 000
2	Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре	1:10 000

III кисәк. Шәһәр төзелеше регламентлары

Кушымта

Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр

КЕРЕШ

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Усад авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләре (алга таба – Кагыйдэләр) –территориаль зоналар, шәһәр төзелеше регламентлары, аны куллану тәртибе һәм аңа үзгәрешләр кертү тәртибе билгеләнә торган жирле үзидарә органының норматив хокукый акты белән раслана торган шәһәр төзелешен зоналаштыру документы.

Кагыйдэләр Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасының түбәндәге норматив хокукый актлары таләпләрен исәпкә алып әзерләнде:

- Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, 29.12.2004 ел №190-ФЗ;
- Россия Федерациясе Жир кодексы 25.10.2001 ел № 136-ФЗ;
- Россия Федерациясе Урман кодексы 04.12.2006 ел № 200-ФЗ;
- Россия Федерациясе Су кодексы 03.06.2006 ел № 74-ФЗ;
- «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон;
- «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында» 2010 елның 25 декабрәндәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы.

Кагыйдэләрне әзерләгәндә шулай ук Биектау муниципаль районының һәм «Усад авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең норматив хокукый актлары нигезләмәләре, «Усад авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең социаль-иқтисадый һәм шәһәр төзелеше үсешенең төп юнәлешләрен билгели торган башка документлар исәпкә алына.

I КИСӘК. ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ, ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТӘРТИБЕ

I БҮЛЕК. Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Әлеге кисәктә кулланыла торган төп төшенчәләр

Жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектннан рөхсәт ителгән файдалану төре – жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектннан файдалануның мөмкин булган ысулы. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп, шартлы рөхсәт ителгән, ярдәмче төрләрен үз эченә ала һәм жир мөнәсәбәтләре өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукий жайга салу функцияләрен башкаручы федераль башкарма хакимият органы раслаган классификатор нигезендә билгеләнә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре – жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре, алар белән бергә гамәлгә ашырыла торган рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы рөхсәт ителгән төрләренә карата өстәмә буларак кына рөхсәт ителә.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру – территорияль зоналарны билгеләү һәм шәһәр төзелеше регламентларын билгеләү максатларында муниципаль берәмлекләр территорияләрен зоналаштыру.

Шәһәр төзелеше регламенты – тиешле территорияль зона чикләре чикләрендә билгеләнә торган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре, шулай ук жир кишәрлекләре өстендә һәм жир өслегендә булган нәрсәләр, аларны төзү һәм капиталъ төзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында файдаланыла торган барлык төрләре, жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләү, жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү, шулай ук чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләргә карата куллану, халык өчен тиешле территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәмин ителешенең минималь мөмкин булган дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның территорияль файдалана алуының максималь мөмкин булган дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре.

Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын эзерләү комиссиясе – Кагыйдәләр эзерләүне оештыру, аларга үзгәрешләр кертү, гавами тыңлаулар уздыру һәм Кагыйдәләрне эзерләү Комиссиясе турындагы нигезләмә нигезендә башка мәсьәләләрне хәл итү максатында законнар, муниципаль хокукий актлар нигезендә төзелә торган даими эшләрүче коллегиаль орган.

Кызыл линияләр – гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрен күрсәткән һәм территорияне планлаштыру документларында билгеләнергә, үзгәртелергә яисә бетерелергә тиешле линияләр.

Линияле объектлар – электр тапшыру линияләре, элементә линияләре (шул исәптән линия-кабель корылмалары), торба үткәргечләр, автомобиль юллары, тимер юл линияләре һәм башка шундый корылмалар.

Төзелеш алып баруның максималь проценты - төзелеш алып барылырга мөмкин булган жир кишәрлегенең суммар мәйданы, жир кишәрлегенең бөтен мәйданына (%) мөнәсәбәте.

Жир кишәрлеге чигеннән бинаның, төзелешнең, корылмаларның минималь чигенеше – жир кишәрлеге чиге белән бина, төзелеш яки корылма арасындагы ераклык.

Капиталъ төзелеш объектлары - биналар, корылмалар, төзелешләре тәмамланмаган объектлар, жир кишәрлегенең капиталъ булмаган төзелмәләреннән, корылмаларыннан һәм аерылгысыз яхшыртуларыннан тыш (ныгытма, өслек һәм башкалар).

Капиталъ булмаган төзелмәләр, корылмалар – жир белән ныклы бәйләнеше булмаган һәм конструктив характеристикалары аларны күчереп йөртү һәм (яисә) демонтаж үткөрү һәм аннан соңгы жыелуны төзелешләренә, корылмаларның (шул исәптән киоскларның, түбәләренә һәм башка

шундый корылмаларның) төп характеристикалары үзгәртелмичә һәм билгеләнүгә тулысынча зыян китермичә һәм аннан соңгы жьемнарны тормышка ашырырга мөмкинлек бирә торган төзелмәләр, корылмалар.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләр – әлеге эшчәнлек төрләрән һәм шәһәр төзелеше регламентлары составындагы объектларны тиешле территориаль зоналарга карата күчерү нәтижәсендә мөмкин булган жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрә,

Индивидуаль торак төзелеше объекты – гражданныр тарафыннан мондый бинада яшәү белән бәйлә көнкүреш һәм башка ихтыяжларны канәгатьләндерү өчен билгеләнгән бүлмәләрдән һәм ярдәмчә куллану биналарыннан торган һәм күчөмсөз мөлкәтнең мөстәкыйль объектларына бүлү өчен билгеләнмәгән жир өсте катлары саны өчтән, биеклегә егерме метрдан артмаган аерым бина.

Жир кишәрлекләре, капитал төзелеш объектлары хокук ияләре – жир милекчеләре, жирдән файдаланучылар, жир хужалары һәм жир кишәрлекләрен, капитал төзелеш объектларын арендауучылар, аларның вәкаләтле затлары.

Жир участкаларының иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары – жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре, шул исәптән аларның мәйданы; биналарны, төзелмәләрне, корылмаларны мөмкин булган урнаштыру урыннарын билгеләү максатларында жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр; биналарның, төзелешләренң, корылмаларның иң чик саны яисә иң чик биеклегә; тиешле территориаль зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары нигезендә билгеләнә торган жир кишәрлегә чикләрендә төзүнең максималь проценты.

Гавами сервитут – Россия Федерациясә законы яисә башка норматив хокукый акты, Россия Федерациясә субъектының норматив хокукый акты, жирле үзидәрә органының норматив хокукый акты белән билгеләнгән жир кишәрлегеннән үзенә карата билгеләнә торган жир кишәрлекләрен тартып алмыйча гына чикләнгән файдалану хокукы.

Гавами тыңлаулар, ижтимагый фикер алышулар – законнарда билгеләнгән очракларда жирле әһәмияттәгә мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фикер алышуда катнашу өчен муниципаль берәмлек (жәмәгәтьчелек) халкының хокукларын гамәлгә ашыру формасы.

Капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт – Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексның 40 статьясы таләпләре нигезендә бирелә торган, жир кишәрлегә иясенә капитал төзелеш объектларын төзүне, реконструкцияләүне гамәлгә ашыру, шулай ук аларны капитал ремонтлауга тиешле территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга хокук бирә торган документ.

Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объекттын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт – Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексның 39 статьясы таләпләре нигезендә жир кишәрлекләренә хокук ияләренә жир кишәрлегеннән, әлеге Кагыйдәләр белән шартлы рәвештә рөхсәт ителгән капитал төзелеш объекттыннан файдалану төрен сайлау хокукын бирә торган документ.

Территориаль зоналар – жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрендә алар өчен чикләр билгеләнгән һәм шәһәр төзелеше регламентлары куелган зоналар.

Гомуми файдалану территорияләре – чикләnmәгән затлар даирәсә тоткарлыксыз файдалана торган территорияләр (шул исәптән мәйданнар, урамнар, узу юллары, яр буйлары, гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосалары, скверлар, бульварлар).

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләр – Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексның 39 статьясында билгеләнгән тәртиптә рөхсәт алу шарты белән, әлеге эшчәнлек төрләрән һәм шәһәр төзелеше регламентлары составындагы объектларны тиешле территориаль зоналарга карата күчерү нәтижәсендә мөмкин булган жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт

ителгән файдалану төрләре.

2 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренең хокукый статусы һәм составы

1. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Усад авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре жирле үзидарә органының норматив хокукый акты статусына ия.

2. Әлеге Кагыйдәләр түбәндәгеләр белән беррәттән кулланыла:

техник регламентлар (алар үз көченә кәргәнчә билгеләнгән тәртиптә - 2002 елның 27 декабрәдәгә 184-ФЗ номерлы «Техник жайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясә Шәһәр төзелешә кодексына каршы килми торган өләшәндә норматив техник документлар);

Россия Федерациясә законнары һәм Татарстан Республикасы законнары;

шәһәр төзелешә проектлау нормативлары;

«Усад авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә һәм Биектау муниципаль районының жирдән файдалануны һәм төзелешә жайга салу мәсьәләләре буенча норматив хокукый актлары.

3. Әлеге Кагыйдәләр үз әченә ала:

Кереш;

I Кисәк. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен куллану тәртибә, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибә;

II Кисәк. Шәһәр төзелешә зоналаштыру карталары;

III Кисәк. Шәһәр төзелешә регламентлары;

Кушымталар.

4. Әлеге Кагыйдәләр «Усад авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге территориясәндә шәһәр төзелешә көйләүчә яисә контрольдә тотучы вазыйфаи затлар тарафыннан дәүләт хакияте органнары, жирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар, вазыйфаи затлар тарафыннан үтәү өчен мәжбүри.

3 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачыклығы һәм һәркем файдалана алырлык булуы

1. Әлеге Кагыйдәләр, аларның составына керүчә барлык картографик һәм башка документларны да кертәп, барлык физик һәм юридик, шулай ук вазыйфаи затлар, дәүләт хакияте органнары һәм жирле үзидарә органнарына һәркем файдалана алырлык була.

2. «Усад авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә жирле үзидарә органнары әлеге Кагыйдәләр белән танышу мөмкинлеген түбәндәгә юллар белән тәмин итәләр:

- Биектау муниципаль районының «Интернет» челтәрәндәгә рәсми сайтында авыл жирлекләре бүлегендә урнаштыру;

- әлеге Кагыйдәләр белән алар составына керә торган картографик һәм башка документларның тулы комплекты белән Башкарма комитетта, жирдән файдалануны жайга салу һәм жирлектә төзелеш алып бару өлкәсәндә вәкаләтлә башка органнарда һәм оешмаларда танышу мөмкинлеген тудыру;

- физик һәм юридик затларга әлеге Кагыйдәләрдән өзәмтәләр, шулай ук картографик материалларның кирәклә күчәрмәләрен һәм жирдән файдалану һәм төзелеш шартларын аерым жир кишәрлекләренә һәм планировка структурасы элементларына карата характерлаучы аларның фрагментларын бирү.

3. Гражданнар гәмәлдәгә законнар һәм әлеге Кагыйдәләр нигезендә жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча карарлар кабул итүдә катнашырга хокуклы.

4. Шәһәр төзелешә документациясән раслаганчы гражданнар, аларның берләшмәләре һәм юридик затлар «Усад авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге территориясәндә шәһәр төзелешә эшчәнлеге мәсьәләләре буенча фикер алышырга, тәкъдимнәр кертәргә, карарлар әзәрләүдә

катнашырга хокуклы.

5. Шәһәр төзелеше эшчәнлегә өлкәсендә гражданнарның, аларның берләшмәләренә һәм юридик затларның фикер алышуда һәм карарлар кабул итүдә катнашуы түбәндәге формаларда гамәлгә ашырыла:

- гражданнар жыелышларында (жыеннарында) катнашу;
- гавами тыңлауларда катнашу;
- шәһәр төзелеше документларының бәйсез экспертизаларын үз акчалары исәбеннән уздыру;
- гамәлдәге законнарда билгеләнгән башка формалар.

6. Гражданнарның, аларның берләшмәләренә һәм юридик затларның шәһәр төзелеше эшчәнлегенә гамәлгә ашыруда катнашу тәртибе Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары, Биектау муниципаль районының муниципаль һәм башка хокукый актлары, жирле үзидарә органнарының муниципаль һәм башка актлары белән билгеләнә.

7. Усад авыл жирлегә башкарма комитеты үз компетенциясе чикләрендә гражданнарның, аларның берләшмәләренә һәм юридик затларның жирдән файдалану һәм төзелешләр мәсьәләләре буенча аларның мәнфәгатьләренә кагыла торган гаризаларын һәм башка мөрәжәгатьләрен карый һәм билгеләнгән срокларда аларга нигезле җаваплар бирәләр.

8. Шәһәр төзелеше эшчәнлегә аларның мәнфәгатьләренә кагылган яисә бозылган очракларда гражданнар, аларның берләшмәләре һәм юридик затлар гамәлдәге законнар нигезендә административ яисә суд тәртибендә үз хокукларын яклауны таләп итәргә хокуклы.

4 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренә үз көченә керүе

1. Әлеге Кагыйдәләр жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка җиткерү) өчен билгеләнгән тәртиптә рәсми басылып чыккан (халыкка җиткерелгән) мизгелдән үз көченә керә.

2. Кагыйдәләр зуррак юридик көчкә ия булган хокукый актларга каршы килми торган өлештә эшли.

5 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләрен бозу өчен җаваплылык

1. Әлеге Кагыйдәләргә бозган өчен физик һәм юридик затлар, шулай ук вазыйфаи затлар Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы булалар.

II БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан жирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу турында нигезләмәләр

6 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә жирле үзидарә органнары вәкаләтләре

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә жирле үзидарә органнары вәкаләтләре 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Усад авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә Уставы, Биектау муниципаль районы Уставы нигезендә билгеләнә.

2. «Усад авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенә жирле үзидарә башкарма органы (алга таба - жирлек Башкарма комитеты) жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә вәкаләтләренә керә: территорияне планлаштыру документларын эзерләүне тәмин итү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш);

«Усад авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенә шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын эзерләүне тәмин итү;

үз белдегә белән төзелгән корылманы сүтү турында яки үз белдегә белән төзелгән корылманы сүтү яисә аны Кагыйдәләрдә, территорияне планлаштыру документларында

билгелэнгән рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларына туры китерү турында, яисә, гражданнар законнарында каралган очрақларда, Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексында, башка федераль законнарда билгелэнгән капитал төзелеш объектлары параметрларына карата мәжбүри таләпләренә туры китерү турында карар кабул итү;

3. Биектау муниципаль районы жирле үзидарәсенә вәкилле органы (алга таба - муниципаль район Советы) жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәгә вәкаләтләренә керә:

авыл жирлегенә Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен, шул исәптән Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләренә (өстәмәләренә) раслау;

муниципаль районның шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын раслау;

жирлек шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын раслау;

«Усад авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын раслау.

4. Биектау муниципаль районы жирле үзидарәсенә башкарма органы (алга таба - муниципаль районның Башкарма комитеты) жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә вәкаләтләренә керә:

территорияне планлаштыру документларын раслау (Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очрақларда);

төзелешкә рөхсәтләр бирү (Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очрақлардан тыш);

муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан жир кишәрлекләрендә индивидуаль торак төзелеш объектларын, бакча йортларын төзүне, реконструкцияләүне гамәлгә ашырганда хәбәрнамәләр (Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очрақлардан тыш) жиберү;

Әлеге Кагыйдәләр нигезендә муниципаль район Башкарма комитеты вәкаләтләренә шулай ук карыйлар:

жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектның файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәтләр бирү;

капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуға рөхсәт бирү;

Биектау муниципаль районы Милек һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы МКУ жирлек чикләрендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыра;

7 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектың эзерләү комиссиясә

1. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы авыл жирлекләренә Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектың эзерләү комиссиясә (алга таба - Комиссия) Кагыйдәләр проектың эзерләүне оештыру, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү максатларында, Әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертүне тәмин итү, килештерү һәм тикшерү, жирлек территорияләренә шәһәр төзелешен зоналаштыру мәсьәләләрен хәл итү буенча тәкъдимнәрне карау һәм эзерләү, шулай ук жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләрен хәл итү буенча тәкъдимнәр эзерләү максатларында төзелә һәм Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесә (алга таба - Башкарма комитет Житәкчесә) каршындагы даими эшләүче консультатив орган булып тора.

2. Комиссия үз эшчәнлеген Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасының гамәлдәгә законнары, әлеге Кагыйдәләр, Башкарма комитет Житәкчесә тарафыннан раслана торган Комиссия турындагы Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашыра.

3. Комиссия:

- әлеге Кагыйдәләренә 16 статьясында билгелэнгән очрақларда һәм тәртиптә ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыруны оештыра;

- әлеге Кагыйдәләренә 15 статьясында билгелэнгән тәртиптә капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуға рөхсәт бирү турында гаризаны карый;

- әлеге Кагыйдәләрнең 23 статьясында билгеләнгән тәртиптә Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турында яки үзгәрешләр кертү турында тәкъдимнәрне кире кагу хакында Башкарма комитет Житәкчесенә тәкъдимнәр әзерли;

- әлеге Кагыйдәләрне гамәлгә ашыруга һәм куллануга бәйле муниципаль хокукый актлар, башка документлар проектларын әзерләүне оештыра;

- кирәкле мәгълүматны соратып ала;

- башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

8 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең элек барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә карата гамәле

1. Әлеге Кагыйдәләрне раслаганчы кабул ителгән жирле үзидарә органнарының жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча норматив хокукый актлары әлеге Кагыйдәләргә каршы килми торган өлештә кулланыла.

2. Жир кишәрлеге яисә капитал төзелеш объекты әлеге Кагыйдәләргә туры килми, әгәр:

аларның рөхсәт ителгән файдалану төрләре тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рөхсәт ителгән куллану төрләре исемлегенә кермәсә;

аларның күләмнәре һәм параметрлары тиешле территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән иң чик күрсәткечләргә туры килмәсә.

3. Шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган жир кишәрлекләре яисә капитал төзелеш объектылары, рөхсәт ителгән файдалану төрләре, иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) зурлыклары һәм иң чик параметрлары аларны шәһәр төзелеше регламентына туры китерү срогын билгеләмичә генә файдаланылырга мөмкин, моңа мондый жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектыларыннан файдалану кеше тормышы яисә сәламәтлеге өчен куркыныч, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектылары өчен куркыныч булган очраklar керми.

4. Жир кишәрлекләреннән яисә капитал төзелеш объектыларыннан, рөхсәт ителгән файдалану төрләреннән файдалану, иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) зурлыклары һәм иң чик параметрлары шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган очракта, кеше гомере яисә сәламәтлеге, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектылары өчен куркыныч һәм куркыныч янаган очракта, федераль законнар нигезендә мондый жир участкаларын һәм объектыларны куллануны тыю салынырга мөмкин.

5. Капитал төзелеш объектыларын, рөхсәт ителгән файдалану төрләрен яисә чикле параметрларын шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган капитал төзелеш объектыларын реконструкцияләү мондый объектыларны тиешле территория зонасының шәһәр төзелеше регламентына туры китерү юлы белән генә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

9 статья. Территориаль зоналар

1. Территориаль зоналар түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

жир кишәрлекләреннән гамәлдәге һәм планлаштырыла торган файдалануның төрле төрләренә бер территориаль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләрен;

«Усад авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә генераль планы белән билгеләнгән функциональ зоналарын һәм аларның планлаштырыла торган үсеш параметрларын;

барлыкка килгән территорияне планлаштыру һәм гамәлдәге жирдән файдалануны;

төрле категориядәге жирләренә чикләренә планлаштырылган үзгәрешләрен;

аралаш жир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектыларына зыян китерү мөмкинлеген булдырмауны;

мәдәни мирас объектыларын саклау зоналары проектларын.

2. Территориаль зоналарның чикләре түбәндәгеләр буйлап билгеләнә:

автомобиль юллары, урамнар, юл йөрү күчәрләре;

кызыл сызыklar;

жир кишәрлекләре чикләре;

табигать объектларының табигый чикләре;
 торак пунктларның чикләре;
 муниципаль берәмлек чикләре;
 башка чикләр.

3. Территориаль зоналарның чикләре һәр жир кишәрлегенә бер генә территориаль зонага каравын таләп итеп билгеләнә, чикләре жир законнары нигезендә территориаль зоналар чикләрен кисеп үтә ала торган жир кишәрлегеннән тыш.

4. Һәр территориаль зона өчен Кагыйдәләр белән шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә.

10 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары

1. Шәһәр төзелеше регламентында шулай ук жир кишәрлекләре өслегендә булган һәм аларны төзү процессында һәм капитал төзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында кулланыла торган бөтен нәрсә кебек үк жир кишәрлекләренә хокукый режимы билгеләнә.

2. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

территориаль зона чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан фактта файдалануны;

жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан гамәлдәге һәм планлаштырылган файдалануның төрле төрләренә бер территориаль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләрен;

муниципаль берәмлекләренә территориаль планлаштыру документларында билгеләнгән функциональ зоналарының һәм аларның планлаштырыла торган үсеш характеристикаларын;

мәдәни мирас объектларын, шулай ук аеруча сакланучы табигать территорияләрен, башка табигать объектларын саклау таләпләрен.

3. Шәһәр төзелеше регламентының гамәли көче тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан барлык жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына тигез дәрәжәдә кагыла.

4. Шәһәр төзелеше регламенты түбәндәге жир кишәрлекләренә кагылмый:

Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренә) Бердәм дәүләт реестрына кертелгән ядкарьләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук мәдәни мирас объектлары ачыкланган ядкарьләр яисә ансамбльләр территорияләре чикләрендә һәм мәдәни мирас объектларын саклау турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә торган реставрация, консервацияләү, торгызу, ремонтлау һәм жайлашу режимы турында карар кабул ителгән территорияләр чикләрендә;

гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) линия объектлары куелган; файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

5. Тарихи жирлекләр территорияләренә, истәлекле урыннарга, дөвалау-савыктыру урыннары жирләренә һәм курортларга, территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә.

6. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләр өчен билгеләнми:

урман фонды жирләре;

өслек сулары белән капланган жирләр;

запас жирләр;

махсус сакланылучы табигать территорияләре жирләре (дөвалау-савыктыру урыннары һәм курортлары жирләреннән тыш);

авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре;

махсус икътисадый зоналар һәм алгарышлы социаль-икътисадый үсеш территорияләре чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре.

7. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жир кишәрлекләреннән файдалану федераль законнар нигезендә вәкаләтле башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектларының башкарма хакимият органнары яисә жирле үзидарәнә вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә. Махсус

сакланучы табигать территорияләре чикләрендә урнашкан урман фонды жирләреннән яисә жир кишәрлекләреннән файдалану урман законнары, махсус сакланучы табигать территорияләре турындагы кануннар нигезендә урман хужалыгы регламенты, махсус сакланучы табигать территориясе турындагы нигезләмә белән билгеләнә.

8. Тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына карата шәһәр төзелеше регламентында күрсәтелә:

жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре;

жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары;

жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган чикләүләр;

территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм, шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зона чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган очракта, күрсәтелгән объектларның халык өчен территориаль файдалана алу мөмкинлегенең максималь мөмкин булган дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре.

11 статья. Шәһәр төзелеше эшчәнлегенең башка мәсьәләләренә карата жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең гамәле

1. Әлеге бүлектә күрсәтелгән очрактардан тыш, территориаль зоналар һәм шәһәр төзелеше регламентлары чикләре турында белешмәләр кулланыла:

территориянең кадастр планында жир кишәрлеген яисә жир кишәрлекләрен урнаштыру схемасын эзерләгәндә (әлеге схема нигезендә төзелергә тиешле жир кишәрлекләренең һәркайсына карата әлеге схеманы раслау турындагы карарда шул исәптән жир кишәрлеге төзелә торган территория зонасы күрсәтелә, яисә шәһәр төзелеше регламентының төзелә торган жир кишәрлегенә кагылмаса яисә төзелә торган жир кишәрлеге өчен төзелә торган жир кишәрлегеннән файдалану төре билгеләнмәсә);

территорияне планлаштыру документларын эзерләгәндә (территорияне планлаштыру документларын эзерләү жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару Кагыйдәләре билгеләгән территориаль зоналарга карата гамәлгә ашырылырга мөмкин);

жир кишәрлекләренең шәһәр төзелеше планнарын эзерләгәндә (жир кишәрлегенең шәһәр төзелеше планы составында шул исәптән, жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше регламенты гамәлдә булган очракта, шәһәр төзелеше регламенты турында мәгълүмат күрсәтелә).

2. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре булмаган очракта, федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, муниципаль районнарның жирле әһәмияттәге объектларын, шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жир кишәрлекләрендә һәм федераль законнарда каралган башка очрактардан тыш, төзелешкә рөхсәтләр бирүгә юл куелмый.

3. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләргә карата Кагыйдәләр жир төзелеше эшләрен уздырганда жир кишәрлекләренә характеристика билгеләү максатыннан рөхсәт ителгән файдалануның рөхсәт ителгән төрләре билгеләнә.

4. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты Кагыйдәләрне раслау яки Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турында карар кабул иткән очракта, әгәр мондый үзгәрешләр белән шәһәр төзелеше регламентын билгеләү яисә үзгәртү каралган булса, территориаль зоналарның чикләрен билгеләү яисә үзгәртү каралган булса, күчмәсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрына белешмәләр кертү өчен документларны (аларда булган белешмәләрне) теркәү органына жиберергә тиеш.

III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затларның жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртүе турында нигезләмәләр

12 статья. Төп нигезләмәләр

1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрындагы жир кишәрлеге яисә капиталъ төзелеш объекты турындагы белешмәләргә үзгәрешләр кертү юлы белән гамәлгә ашырыла.

2. Тиешле территориаль зонага билгеләнгән рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмче төрләре кулланылган шартта, рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү жир кишәрлекләре һәм капиталъ төзелеш объектлары хокук ияләре тарафыннан мөстәкыйль рәвештә түбәндәге ысуллар белән гамәлгә ашырыла:

хокук иясе, рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү турында гариза, хокукны билгели торган документлар, шулай ук тиешле жир кишәрлеген аерым территориаль зонага (Кагыйдәләрдән өзөмтәгә) кертү турында муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты тарафыннан бирелгән белешмә белән, әгәр тиешле территориаль зона турында белешмәләр күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында булмаса, кадастр исәбе органына мөрәжәгать итә;

хокук иясе муниципаль район Башкарма комитетына мәгълүмат үзара хезмәттәшлеге тәртибендә жир кишәрлеге яисә капиталъ төзелеш объекты характеристикаларын үзгәртү турында белешмәләр жиберү өчен рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү турындагы гариза белән мөрәжәгать итә.

3. Тиешле территория зонасы өчен шартлыча рөхсәт ителгән башка төргә кагылышлы рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы таләпләре һәм әлеге Кагыйдәләрнең 13 статьясы нигезләмәләре нигезендә жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объекттан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт алу юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төренә кабул ителә.

5. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларынан файдалануның тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рөхсәт ителгән файдалану төрләре исемлегендә булмаган барлык башка төрләре әлеге территориаль зона өчен рөхсәт ителмәгән булып тора һәм әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр керткәндә генә рөхсәт ителергә мөмкин.

6. Территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул ителгән көннән алып аңа карата аны комплекслы үстерү турында карар кабул ителгән территорияне планлаштыру документларын раслау көненә кадәр, мондый территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм (яисә) капиталъ төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү рөхсәт ителми.

13 статья. Жир кишәрлеген яисә капиталъ төзелеш объектын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү тәртибе

1. Жир кишәрлеген яисә капиталъ төзелеш объектын файдалануның шартлыча рөхсәт(алга таба - файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт) бирелүдә кызыксынучы физик яисә юридик зат, капиталъ төзелеш объектын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең чикле параметрларынан читкә тайпылуға, жир кишәрлеген яисә капиталъ төзелеш объектын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы гаризаларны карау буенча Комиссиягә (алга таба - Комиссия) файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында гаризаны жибәрә.

Шартлы рөхсәт бирү турында гариза куллануның рөхсәт ителгән төренә электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә жибәрелергә мөмкин.

2. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм әлегә бүлекнең 18 статьясы нигезләмәләрендә билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда каралырга тиеш.

3. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә нигезендә Комиссия, файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәтне яисә, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерли һәм аларны Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә жибәрә.

4. Әлегә статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән тәкъдимнәр нигезендә Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе мондый тәкъдимнәр кергән көннән алып өч көн эчендә файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү яисә мондый рөхсәтне бирүдән баш тарту турында карар кабул итә.

Күрсәтелгән карар муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга һәм Биектау муниципаль районының «Интернет» челтәрендәгә рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

5. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт хакимияте башкарма органынан, вазыйфай заттан, дәүләт учреждениесеннән яисә жирле үзидарә органынан үз белдеге белән төзелгән корылманы ачыклау турында жирле үзидарә органына хәбәр кергән көннән башлап мондый төзелеш урнашкан жир кишәрлегенә карата яисә мондый төзелешне жимергәнче яисә билгеләнгән таләпләргә туры китергәнче, файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирүгә юл куелмый, әлегә хәбәрнамәне карау нәтижәләре буенча жирле үзидарә органы тарафыннан дәүләт хакимиятенә башкарма органына, вазыйфай затка, дәүләт учреждениесенә яисә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән һәм шушы хәбәрнамәне тапшырган жирле үзидарә органына үз белдеге белән төзелгән билгеләрнең булмавы йә ирекле корылманы жимерү турындагы дөгъваларны канәгәтләндерүдән баш тарту яисә билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы суд карары законлы көченә керүе хакында хәбәр жибәрелгән очрактан тыш.

6. Физик яисә юридик зат файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында карар суд тәртибендә шикаять белдерергә хокуклы.

14 статья. Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең чик параметрларыннан читкә тайпылуға рөхсәт бирү тәртибе

1. Күләмнәре шәһәр төзелеш регламентында билгеләнгән жир кишәрлекләренең минималь күләмнәреннән кимрәк яисә төзелеш алып бару өчен конфигурацияләре, инженерлык-геологик яисә башка характеристикалары уңайсыз булган булган жир кишәрлекләренең хокук ияләре рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуға, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт сорап мөрәжәгать итәргә хокуклы.

1.1. Жир кишәрлекләренең хокук ияләре мондый тайпылыш рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылу, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү өчен рөхсәт сорап мөрәжәгать итәргә хокуклы, әгәр мондый тайпылыш конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеш регламентында билгеләнгән капитал төзелеш объектларын бер яисә берничә чик параметрға бер мәртәбә реконструкцияләү максатларында ун проценттан артамаган үзгәртү кирәк булганда.

2. Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылу, техник регламентлар, норматив техник документлар таләпләрен үтәгәндә, аерым жир кишәрлеге өчен рөхсәт ителә.

Катларның иң чик саны, биналарның, корылмаларның чик биекlege һәм федераль яисә региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләрендә капитал төзелеш объектларының архитектур чишелешләренә таләпләр өлешендә рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпылу рөхсәт ителми.

3. Рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуға рөхсәт алу белән кызыксынучы зат, Комиссиягә мондый рөхсәт бирү турында гариза жиберә.

Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуға рөхсәт бирү турындагы гариза электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә жиберелергә мөмкин.

4. Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуға рөхсәт бирү турында карар проекты, әлеге статьяның 1.1 өлешендә каралган очрактан тыш, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексында һәм әлеге бүлекнең 19 статьясы нигезләмәләрендә билгеләнгән тәртиптә мондый гариза кергән көннән унбиш эш көне дәвамында жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда каралырга тиеш.

5. Иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә нигезендә, капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан тайпылуға рөхсәт бирү турында карар проекты буенча фикер алышулар яисә тыңлаулар тәмамланган көннән унбиш эш көне эчендә Комиссия, рөхсәт бирү турында яисә кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерли һәм аларны муниципаль берәмлекнең Башкарма комитеты житәкчесенә жиберә.

6. Әлеге статьяның 5 өлешендә күрсәтелгән рекомендацияләр нигезендә жирлек Башкарма комитеты житәкчесе мондый тәкъдимнәр кергән көннән жиде көн эчендә, капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылуға рөхсәт бирү турында, яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында карар кабул итә.

7. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт хакимияте башкарма органынан, вазыйфай заттан, дәүләт учреждениесеннән яисә жирле үзидарә органынан рөхсәтсез төзелгән корылманы ачыклау турында жирле үзидарә органына хәбәр кергән көннән башлап, мондый корылма урнашкан жир кишәрлегенә карата рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан тайпылуға, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү әлеге хәбәрнамәне карау нәтижеләре буенча жирле үзидарә органы тарафыннан дәүләт хакимиятенә башкарма органына, вазыйфай затка, дәүләт учреждениесенә яисә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән һәм шушы хәбәрнамәне тапшырган жирле үзидарә органына үз белдеге белән төзелгән билгеләрнең булмавы я ирекле корылманы жиберү турындагы дөгъваларны канәгатьләндерүдән баш тарту яисә

билгелэнгэн таләпләргә туры китерү турындагы суд карары законлы көченә керүе хакында хәбәр жиһәрелгән очрақлардан тыш рөхсәт ителми.

8. Физик яисә юридик зат рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпылуға, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тартуға рөхсәт бирү турындагы карарға суд тәртибендә ризасызлык белдерергә хоқуқлы.

9. Әгәр мондый тайпылыш аэродром янындагы территориядә билгелэнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә туры килмәсә, капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуға рөхсәт бирү рөхсәт ителми.

IV БҮЛЕК. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү турында нигезләмәләр

15 статья. Төп нигезләмәләр

1. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү территорияләрне тотрыклы үстерүне тәмин итү, шул исәптән планлаштыру структурасы (кварталлар, микрорайоннар, башка элементлар) элементларын бүлеп бирү, жир кишәрлекләре чикләрен билгеләү, капитал төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү максатларында гамәлгә ашырыла.

2. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү территориаль зоналарның һәм (яисә) муниципаль районнарны территориаль планлаштыру схемаларында билгелэнгән жирләрдән файдалану һәм (яисә) территорияләрне территориаль планлаштыру схемаларында билгелэнгән планлаштыру структурасының бер яисә берничә чиктәш элементларына, жирлекләренә, шәһәр округларының генераль планнарына карата функциональ зоналарға, аның комплекслы һәм тотрыклы үсешә буенча эшчәнлек гамәлгә ашыру каралган территориягә карата гамәлгә ашырыла.

3. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү территориаль планлаштыру документлары, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре нигезендә (линия объектларын урнаштыруны күздә тоткан территорияне планлаштыру документларын эзерләүдән тыш); коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программалары, транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программалары, социаль инфраструктураны комплекслы үстерү программалары, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары, техник регламентлар, кагыйдәләр жыентыклары таләпләре нигезендә; Россия Федерациясә халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренә) бердәм дәүләт реестрына кертелгән мәдәни мирас объектларының инженерлык тикшеренүләре материалларын һәм нәтижәләрен, ачылган мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен, территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

4. Территорияне планлаштыру документлары төрләренә түбәндәгеләр керә:

территорияне планлаштыру проекты;

территорияне межалау проекты.

5. Территорияне планлаштыру проектың эзерләү түбәндәге максатларда гамәлгә ашырыла:

планировка структурасы элементларын аерып чыгару;

гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрен билгеләү (кызыл линияләр билгеләү юлы белән);

капитал төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү;

территорияне планлаштырып үстерүнең характеристикаларын һәм чиратын билгеләү.

6. Территорияне межалау проектың эзерләү түбәндәге максатларда гамәлгә ашырыла:

төзелә торган һәм үзгәртелә торган жир кишәрлекләренә чикләре урынын билгеләү;

чикләрендә яңа капитал төзелеш объектларын урнаштыру планлаштырылмаган төзелеш территорияләре өчен кызыл линияләр билгеләү, үзгәртү, туктату, шулай ук территориясә чикләрендә урнашкан жир кишәрлеге барлыкка килүгә һәм (яисә) үзгәртүгә бәйле рәвештә кызыл линияләр билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару өчен, территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү

буенча эшчәнлек алып бару каралмаган территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлеген билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару өчен, мондый билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару гомуми файдаланудагы территориянең чикләрен үзгәртүгә генә китерә торган шарт.

Территорияне межаллау проектын эзерләгәндә төзелә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренә чикләре урынын билгеләү эшчәнлекнең конкрет төрләре өчен шәһәр төзелеш регламентлары һәм жир кишәрлекләрен бүлеп бирү нормалары, федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында, техник регламентлар, кагыйдәләр жыелмалары билгеләнгән төзелә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренә башка таләпләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

7. Территорияне планлаштыруның расланган проектлары һәм ызанлау проектлары нигезендә Биектау муниципаль районы Советы әлеге Кагыйдәләргә территориаль зоналарның чикләрен һәм рөхсәт ителгән төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрларының шәһәр төзелеш регламентында билгеләнгән өлешендә үзгәрешләр кертүгә хокукы.

8. Территорияне планлаштыру документларына, эчтәлегенә, эзерләү һәм раслау тәртибенә карата гомуми таләпләр Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексы, 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеш эшчәнлегенә турында» Татарстан Республикасы Законы, башка норматив хокукый актлар белән билгеләнә.

V БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында нигезләмәләр

16 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру буенча гомуми нигезләмәләр

1. Ижтимагый фикер алышулар яки гавами тыңлаулар кешенең уңайлы тормыш шартларына хокукларын, жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләренә хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү максатыннан үткәрелә.

2. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, «Усад авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә уставы, әлеге Кагыйдәләр, башка норматив хокукый актлар нигезендә үткәрелә.

3. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча жәмәгать фикер алышуларына яисә гавами тыңлауларга түбәндәгеләр чыгарыла:

Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проекты, Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектлары;

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексында каралган очрактардан тыш территорияне планлаштыру проектлары һәм территорияне межаллау проектлары;

жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләренә рөхсәтләр бирү турындагы карарлар;

капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары.

4. Ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәрү тәртибе «Усад авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә халкына жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар башлану турында хәбәр итүне, тиешле проект белән танышуны, «Усад авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә халкының ижтимагый фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларында катнашуын тәмин итүче башка чараларны, кабул ителгән карарларның нигезле булуын да кертәп, ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижеләрен бастырып чыгаруны (халыкка житкерүне) күздә тотарга тиеш.

5. Ижтимагый фикер алышуларны, гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыруның тәртибе һәм башка үзенчәлекләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 5.1 статьясы нигезләмәләре белән билгеләнгән.

17 статья. Жирдэн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләре проекты, жирдэн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренә үзгәрешләр кертү проектлары буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру үзенчәлекләре

1. Жирдэн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләре проекты яисә аларга үзгәрешләр кертү проектлары буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар Кагыйдэләр проектының эзерләү Комиссиясе тарафыннан «Усад авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Башлыгы карары нигезендә уздырыла.

2. Кагыйдэләр проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар дәвамлылығы мондый проект басылып чыккан көннән кимендә бер һәм өч айдан артык булмаган вакыт тәшкил итә.

3. Конкрет территорияль зона өчен билгеләнгән шәһәр төзелеш регламентына үзгәрешләр кертү өлешендә Кагыйдэләргә үзгәрешләр эзерләнгән очракта, Кагыйдэләргә үзгәрешләр кертү буенча жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар мондый шәһәр төзелеш регламенты билгеләнгән территория зонасы чикләрендә уздырыла. Бу очрактарда ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру срогы бер айдан артык була алмый.

4. Кагыйдэләр аэродром яны территориясендә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә туры китерелгән очракта, шулай ук 20 статьяның 2 өлешендәге г-е пунктларында күрсәтелгән ярашмаучанлыкларны бетергәндә, ижтимагый фикер алышулар яки гавами тыңлаулар үткәрелми.

Конкрет территорияль зона өчен шәһәр төзелеш регламентында билгеләнгән рөхсәт ителгән куллану төрләре элек билгеләнгән рөхсәт ителгән төзүнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары үзгәртелмичә бер тапкыр үзгәртелгән очракта һәм (яисә) рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең конкрет территорияль зона өчен шәһәр төзелеш регламентында билгеләнгән бер яисә берничә иң чик параметры бер мәртәбә ун проценттан артмаган күләмдә үзгәргән очракта, ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткөрү таләп ителми.

18 статья. Жир кишэрлеген яисэ капиталъ төзелеш объектынъ файдалануныъ шартлы рөхсэт ителгән төренә рөхсэт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисэ гавами тыңлаулар

1. Жир кишэрлегеннән яисэ капиталъ төзелеш объектыннан файдалануныъ шартлыча рөхсэт ителгән төренә рөхсэт бирү тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы һәм әлеге бүлекнең 13 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Шартлы рөхсэт ителгән файдалануга рөхсэт бирү турында карар проекты ижтимагый фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда фикер алышырга тиеш. Ижтимагый фикер алышулар яисэ гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү Комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Жир кишэрлеген яисэ капиталъ төзелеш объектынъ файдалануныъ рөхсэт ителгән төре әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин булган очракта, гавами тыңлаулар мондый тискәре йогынты куркынычы астына куелган жир кишэрлекләренә һәм капиталъ төзелеш объектларыныъ хокук ияләре катнашында үткәрелә.

4. Комиссия түбәндәге затларга шартлы рөхсэт ителгән төргә рөхсэт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисэ гавами тыңлаулар уздыру турында хәбәрләр жибәрә:

әлеге рөхсэт соратып алына торган жир кишэрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишэрлекләре хокук ияләренә;

әлеге рөхсэт соратып алына торган жир кишэрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишэрлекләрендә урнашкан капиталъ төзелеш объектларыныъ хокук ияләренә;

әлеге рөхсэт соратып алына торган капиталъ төзелеш объектынъ бер өлеше булган биналарныъ хокук ияләренә.

Күрсәтелгән хәбәрләр кызыксынган затныъ шартлы рәвештә рөхсэт бирү турында гаризасы алынган көннән соң жиде эш көненнән дә соңга калмыйча жибәрелә.

5. Ижтимагый фикер алышулар яисэ гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә басылып чыккан көнгә кадәр аларны уздыру турында муниципаль берәмлек халкына хәбәр иткән көннән алып «Усад авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы һәм (яисә) «Усад авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә вәкиллеке органыныъ норматив хокукый актлары белән билгеләнә һәм бер айдан артык була алмый.

6. Шартлы рөхсэт ителгән файдалануга рөхсэт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышуларны оештыру һәм үткәрү белән бәйлә чыгымнарны мондый рөхсәтне алу белән кызыксынган физик яки юридик зат күтәрә.

7. Жир кишэрлегеннән яисэ капиталъ төзелеш объектыннан файдалануныъ рөхсэт ителгән төре шәһәр төзелеше регламентына жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү өчен билгеләнгән тәртиптә, шартлы рөхсэт ителгән файдалануга рөхсэт бирү белән кызыксынган физик яисә юридик зат инициативасы буенча жәмәгать фикер алышулары яки гавами тыңлаулар уздырганнан соң кертелгән булса, мондый затка файдалануныъ рөхсэт ителгән төренә рөхсэт бирү турындагы карар ижтимагый фикер алышулар яисэ гавами тыңлаулар үткәрмичә генә кабул ителә.

19 статья. Капиталъ төзелеш объектларын рөхсэт ителгән төзүенә, реконструкцияләүенә ин чик параметрларыннан читләшүгә рөхсэт бирү мәсьәләсе буенча ижтимагый фикер алышулар яисэ гавами тыңлаулар

1. Рөхсэт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсэт бирү тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы һәм әлеге бүлекнең 14 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Рөхсэт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсэт бирү турындагы карар проекты ижтимагый фикер алышуларда яисэ гавами тыңлауларда фикер алышырга тиеш. Ижтимагый фикер алышулар яисэ гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү Комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындагы карар проекты буенча ижтимагый фикер алышуларны оештыру һәм үткәру белән бәйле чыгымнарны мондый рөхсәт алу белән кызыксынучы физик яисә юридик зат күтәрә.

VI БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында нигезләмәләр

Статья 20. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе

1. Әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31 - 33 статьяларында каралган тәртиптә һәм нигезләрдә гамәлгә ашырыла.

2. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү мәсьәләсен карау өчен түбәндәгеләр нигез була:

а) Кагыйдәләрнең Жирлекнең генераль планы һәм (яисә) муниципаль районны территорияль планлаштыру схемасының күрсәтелгән генераль планга һәм (яисә) территорияль планлаштыру схемасына үзгәрешләр кертү нәтижәсендә барлыкка килгән туры килмәве;

б) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органынан Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда үтәү өчен мәжбүри булган Кагыйдәләрдә жибәрелгән аэродром яны территориясендә урнашкан күчмәсез милек объектларыннан файдалануны чикләү очраklarын бетерү турында күрсәтмә керүе;

в) территорияль зоналарның чикләрен үзгәртү, шәһәр төзелеше регламентларын үзгәртү турында тәкъдимнәр керүе;

г) шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында чагылдырылган территорияләрдән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләренен урнашу урыны турындагы белешмәләрнең күчмәсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрында күрсәтелгән зоналар, территорияләр чикләренен урнашу урынын тасвирлауга туры килмәве;

д) шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә тулысынча яисә өлешчә урнашкан, Бердәм дәүләт реестрындагы күчмәсез мөлкәтнең мондый зоналар, территорияләр чикләрендә күчмәсез мөлкәт объектларыннан файдалануның чикләүләре федераль, региональ һәм жирле әһәмияттәге истәлекле урыннар жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалану чикләүләренен туры килмәве;

е) территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны билгеләү, үзгәртү, туктату, мәдәни мирас объекты территориясе чикләрен, федераль әһәмияттәге тарихи жирлек территориясен, региональ әһәмияттәге тарихи жирлек территориясен билгеләү, үзгәртү;

ж) территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул ителүе.

3. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәр Комиссиягә жибәрелә:

федераль башкарма хакимият органнары тарафыннан Кагыйдәләр федераль әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очраklarда.;

Кагыйдәләр региональ әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очраklarда Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары тарафыннан;

Кагыйдәләр муниципаль районның жирле әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очраklarда муниципаль районның жирле үзидарә органнары тарафыннан;

жирлекнең тиешле территориясендә жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу тәртибен камилләштерергә кирәк булган очраklarда жирле үзидарә органнары тарафыннан;

физик яисә юридик затлар тарафыннан инициатив тәртиптә яки Кагыйдәләрне куллану нәтижәсендә жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары нәтижәле файдаланылмаса, аларның хокук ияләренә зыян салынса, жир кишәрлекләренен һәм капитал төзелеш объектларының хакы кими, гражданның һәм аларның берләшмәләренен хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре гамәлгә ашырылмаган очраklarда;

Россия Федерациясе тарафыннан төзелгән һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан кабул ителгән территорияне комплекслы үстерү турында карарны гамәлгә ашыруны тәэмин итүче вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы яисә юридик зат

территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул иткән Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенәң югары башкарма органы, жирле үзидарә органы тарафыннан, Татарстан Республикасы төзегән һәм Татарстан Республикасы тарафыннан кабул ителгән территорияне комплекслы үстерү турында карарны гамәлгә ашыруны тәэмин итүче юридик зат, яисә территорияне комплекслы үстерү турында карарны гамәлгә ашыру максатларында территорияне комплекслы үстерү турында шартнамә төзелгән зат тарафыннан;

Кагыйдәләргә аэродром яны территориясендә билгеләнгән күчәмсез милек объектларыннан файдалануның чикләүләренә туры китерүне күздә тоткан үзгәрешләр кертү проекты Комиссия тарафыннан карала алмый.

4. Кагыйдәләр белән Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31 статьясындагы 3.1 өлеше нигезендә жирлек территориясендә федераль эһәмияттәге объектларны, региональ эһәмияттәге объектларны, муниципаль районның жирле эһәмияттәге объектларын территорияль планлаштыру документларында каралган (линия объектларыннан тыш) урнаштыру мөмкинлеге тәэмин ителмәгән очракта, вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы, Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенәң вәкаләтле органы, муниципаль районның вәкаләтле жирле үзидарә органы «Усад авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Башлыгына күрсәтелгән объектларны урнаштыруны тәэмин итү максатларында Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы таләпне юллый.

Бу очракта “Усад авыл жирлегә” муниципаль берәмлеге Башлыгы Кагыйдәләргә шундый таләп алынган көннән алып утыз көн эчендә үзгәрешләр кертүне тәэмин итә.

5. Расланган Кагыйдәләр жир кишәрлекләреннән һәм (яисә) аларда урнашкан капитал төзелеш объектларыннан файдалануның чикләүләренә каршы килә торган һәм чикләрендә тулысынча яисә өлешчә аэродром яны территориясе урнашкан аэродром яны территориясендә билгеләнгән икътисадый һәм башка эшчәнлекне гамәлгә ашыру өлешендә кулланылмый.

«Усад авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Башлыгы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән башкарма хакимият органыннан күрсәтмә алынган, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турында карар кабул итәргә тиеш. Күрсәтелгән күрсәтмәгә муниципаль берәмлек башлыгы суд тәртибендә шикаят бирергә мөмкин.

«Усад авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Башлыгы аларны аэродром яны территорияләрендә билгеләнгән күчәмсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә туры китерү өлешендә Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертүне алты айдан артмаган срокта тәэмин итә.

6. Әлеге статьяның 2 өлешендәге г-е пунктларында каралган очракларда территорияләрдән файдалануның махсус шартлары, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен билгеләүгә, федераль эһәмияттәге тарихи жирлекләр, региональ эһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләрен раслауга вәкаләтле дәүләт хакимиятенәң башкарма органы яисә жирле үзидарә органы «Усад авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Башлыгына Кагыйдәләрдә территорияләрдән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән, федераль эһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән, региональ эһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүне билгеләү таләбен юллый.

Күрсәтелгән очракта, шулай ук хокукларны теркәү органыннан территориядән файдалануның махсус шартлары булган зонаның булуын билгеләү, үзгәртү яисә туктату турында, мәдәни мирас объекты территориясе чикләре турында яисә әлеге статьяның 2 өлешендәге г – е пунктларында каралган Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү өчен нигезләр ачыкланган көннән «Усад авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Башлыгы әлеге таләп нигезендә аларны төгәлләштерү юлы белән Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертүне тәэмин итәргә тиеш. Шулай ук вакытта әлеге өлештә каралган таләп нигезендә аларны төгәлләштерү максатларында жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр раслау таләп ителми.

Кагыйдәләрне территорияләрдән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән, федераль

әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән, региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен сайлап алу, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның чикләүләрен билгеләү срогы Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы мәдәни мирас объектлары территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны билгеләү өчен, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр, региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләрен раслау өчен вәкаләтле дәүләт хакимияте органынан яисә жирле үзидарә органынан таләпләр кергән көннән, хокукларны теркәү органынан территориядән файдалануның махсус шартлары булган зонаның булуын билгеләү, үзгәртү яисә туктату, мәдәни мирас объекты территориясә чикләре турында белешмәләр керү яки әлегә статьяның 2 өлешендәге г-е пунктларында каралган Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү өчен нигезләр ачыкланган көннән башлап алты айдан арта алмый.

7. Территорияне комплекслы үстерү турында карар гамәлгә ашыру максатларында Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертелгән очракта, мондый үзгәрешләр территорияне комплекслы үстерү максатларында территорияне планлаштыру проектын раслаган көннән алып туксан көннән дә соңга калмыйча кертеләргә тиеш

8. Әлегә статьяның 4 һәм 5 өлешләрендә каралган очракларда Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү өчен, шулай ук әлегә статьяның 2 өлешендәге г-е пунктларында күрсәтелгән ярашмауларны бетерү өчен, ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру таләп ителми.

9. Комиссия, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү өлешендә аларны аэродром яны территорияләрендә билгеләнгән күчәмсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә туры китерү өлешендә үзгәрешләр кертү очракларыннан һәм әлегә статьяның 2 өлешендәге г-е пунктларында күрсәтелгән ярашмауларны бетерү очракларыннан тыш, Кагыйдәгә үзгәреш кертү турында тәкъдим кертелгән көннән алып егерме биш көн эчендә бәяләмә әзерли, ул Кагыйдәләргә кергән тәкъдимнәр нигезендә үзгәрешләр кертү турында рекомендацияләрне яисә мондый тәкъдимне кире кагу турында, кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, рекомендацияләрне үз эченә ала, һәм бу бәяләмәне «Усад авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенә Башкарма комитеты житәкчесенә жиберә.

10. «Усад авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты житәкчесә, Комиссия бәяләмәсендәге рекомендацияләрне исәпкә алып, егерме биш көн эчендә Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын әзерләү турында яисә, кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турында тәкъдимне кире кагу хакында карар кабул итә һәм мондый карарның күчәрмәсен мөрәжәгать итүчеләргә жиберә.

11. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү Биектау муниципаль районы Советы тарафыннан гамәлгә ашырылган очракта, Биектау муниципаль районы Советына жиберелгән Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы проект күрсәтелгән орган утырышында якындагы утырыштан соң килүче утырыштан соңга калмыйча каралырга тиеш.

12. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын әзерләү турындагы карар (кадар) күрсәтелгән проектны әзерләү эшләрен уздыру тәртибен һәм срокларын, проектны эшләүне оештыруга кагылышлы башка нигезләмәләрне үз эченә алырга тиеш.

13. «Усад авыл жирлегә» муниципаль берәмлекнең Башкарма комитеты Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын әзерләү турында карар кабул итү көненнән алып ун көн эчендә мондый карар кабул итү турындагы хәбәрне билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгаруны (халыкка житкерүне) тәмин итә. Хәбәрдә күрсәтелә:

Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын әзерләү эшләрен уздыру тәртибе һәм сроклары;
кызыксынган затларның Комиссиягә тәкъдимнәр жиберү тәртибе;
эшләрне оештыруның башка мәсьәләләре.

Кагыйдәләр аэродром яны территориясендә билгеләнгән күчәмсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә туры килгән очракта, шулай ук әлегә статьяның 2 өлешендәге г - е пунктларында күрсәтелгән ярашмауларны бетерү, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын әзерләү турында карар кабул итү турындагы хәбәрне бастырып чыгару (халыкка житкерү) таләп ителми.

14. Федераль эһәмияттәге тарихи жирлек территориясенә яисә региональ эһәмияттәге тарихи жирлек территориясенә карата эзерләнгән Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендә Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы, мәдәни мирас объектларын саклау өлкәсендә вәкаләтле Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органы белән гамәлдәге законнар нигезендә килештерелергә тиеш.

Федераль яисә региональ эһәмияттәге махсус сакланылучы табигать территориясе чикләрендә торак пункт тулысынча урнашкан очракта, әлеге махсус сакланылучы табигать территориясе чикләрендә урнашкан шундый торак пункт территориясенә карата эзерләнгән жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проекты алар карамагындагы махсус саклана торган табигать территориясе урнашкан федераль башкарма хакимият органы, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте белән килештерелергә тиеш. Килештерү предметы булып күрсәтелгән торак пункт территориясенә карата билгеләнә торган шәһәр төзелеше регламентының махсус сакланылучы табигать территорияләре турында Россия Федерациясе законнарында һәм махсус саклана торган табигать территориясе турындагы нигезләмәдә каралган махсус саклау режимына туры килүе тора. Килешү Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

15. «Усад авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты үзгәрешләр кертү проекты эзерләннән соң Комиссия тәкъдим иткән проектны техник регламентлар таләпләренә, территориаль планлаштыру документларына, Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестры белешмәләренә, шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәмин итүнең дәүләт мәгълүмат системаларындагы белешмәләргә, документларга һәм материалларга туры килүгә тикшерә.

16. «Усад авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенә Башкарма комитеты күрсәтелгән тикшерү нәтижәләре буенча «Усад авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Башлығына Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты жиберә яисә аның әлеге статьяның 10 өлешендә күрсәтелгән таләпләргә һәм документларга туры килмәве ачыкланган очракта, Комиссиягә эшләп бетерү өчен жиберә.

17. «Усад авыл жирлегә» Муниципаль берәмлек Башлығы Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты алганда проектны алган көннән соң ун көннән дә соңга калмыйча проект буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында карар кабул итә.

18. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар әлеге Кагыйдәләрнең 17 статьясы нигезләмәләре нигезендә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, башка норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

19. Кагыйдәгә үзгәрешләр жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга һәм Биектау муниципаль районының «Интернет» челтәрендәге муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

20. Кагыйдәләргә үзгәрешләр территориаль планлаштыруның федераль дәүләт мәгълүмат системасында Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты раслау датасыннан ун көннән дә соңга калмыйча урнаштырылырга тиеш.

21. Физик һәм юридик затлар Кагыйдәләргә үзгәрешләргә раслау турындагы карарга суд тәртибендә ризасызлык белдерергә хокуклы.

VII БҮЛЕК. Жирдөн файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен жайга салу турында нигезләмәләр

21 статья. Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматны күчемсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрына кертү

1. Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр кертү кагыйдәләре күчемсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрына "Күчемсез милекне дәүләт теркәве турында" 2015 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы Федераль законның 32, 34 статьялары нигезләмәләре белән билгеләнә.

2. Әлеге Кагыйдәләр белән, шул исәптән күчемсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрында булган жир кишәрлекләре, торак пунктлар яисә муниципаль берәмлекләренң чикләре урынын билгеләүдәге хаталарны исәпкә алып, территориаль зоналар билгеләнә.

Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрында белешмәләре булмаган торак пунктлар чикләренә карата аларның чикләрен билгеләүдәге хаталар исәпкә алынмый.

Татарстан Республикасы
Биектау муниципаль районы
Советының 2021 елның
20.10.2021 № 117
карары белән расланганнар

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«УСАД АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ**

**ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ
КАГЫЙДӘЛӘРЕ**

**2 том
ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАЛАРЫ
ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ**

ЭЧТӘЛЕК

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӘЛӘРЕНЕҢ СОСТАВЫ	29
II КИСӘК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАЛАРЫ	30
VIII БҮЛЕК. «Усад авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары	30
22 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар ...	30
23 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре	31
24 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре, тарихи жирлекләр территорияләре чикләре, мәдәни мирас объектларын саклау зоналары чикләре	31
III КИСӘК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ	32
IX БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен, жир кишәрлекләренә иң чик күләмнән һәм рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларын билгеләү, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү өлешендә Шәһәр төзелешә регламентлары	32
25 статья. Шәһәр төзелешә регламенты билгеләнә торган территориаль зоналар	32
26 статья. Шәһәр төзелешә регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләре булган территориаль зоналар	51
27 статья. Шәһәр төзелешә регламентлары билгеләнми торган жирләре булган территориаль зоналар	51
X БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр	53
28 статья. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар....	53
29 статья. Инженерлык һәм транспорт инфраструктурасының линияле объектларының санитар аермалары.....	57
30 статья. Табигый факторлар йогынтысы буенча жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү	57
31 статья. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү....	59
XI БҮЛЕК. Коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территориянең мөмкин булган минималь тәмин ителеш дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен максималь рөхсәт ителә торган территория дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре	61
32 статья. Төп нигезләмәләр	61
XII БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләрен тасвирлау.....	62
33 статья. Төп нигезләмәләр.....	62

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӘЛӘРЕНЕҢ СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Усад авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (алга таба – Кагыйдәләр) түбәндәге составта эшләнгән:

1 том

I кисәк. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен куллану тәртибе, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе

2 том

II кисәк. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары

График материаллар:

№ т/б	Исеме	Масштаб
1	Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар	1:10 000
2	Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре	1:10 000

III кисәк. Шәһәр төзелеше регламентлары

Кушымта

Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр

II КИСӘК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАЛАРЫ

VIII БҮЛЕК. «Усад авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары

22 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар

1. Шәһәр төзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән картасы әлеге Кагыйдәләргә аерылгысыз өлеш булып тора.

2. Күрсәтелгән картада территориаль зоналарның чикләре һәм аларның код билгеләре сурәтләнгән. Территориаль зоналарның чикләре әлеге Кагыйдәләргә 9 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

3. «Усад авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге территориясендә тәкъдим ителгән һәм Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында күрсәтелгән территориаль зоналар составына керә:

шәһәр төзелешен регламенты билгеләнә торган территориаль зоналар;

шәһәр төзелешен регламентларының гамәлдә булуы кагыйль торган жир кишәрлекләре булган территориаль зоналар;

шәһәр төзелешен регламентлары билгеләнми торган жирләре булган территориаль зоналар.

Шәһәр төзелешен регламенты билгеләнә торган территориаль зоналар:

Ж1 – индивидуаль торак төзелешен зонасы;

Ж2 – аз катлы күпфатирлы торак төзелешен зонасы;

ОД1 – күпфункцияле ижтимагый-эшлекле төзелешен зонасы;

КО – коммуналь хезмәт күрсәтү объектлары зонасы;

И1 – транспорт инфраструктурасы зонасы;

ИЗ – торак пункт территориясендә транспорт инфраструктурасы зонасы;

И2 – инженерлык инфраструктурасы зонасы;

П – сәнәгать житештерүе объектлары зонасы;

С1 – склад объектлары зонасы;

С2 – авыл хужалыгын тәмин итү объектлары зонасы;

СХ2 – авыл хужалыгы житештерүе объектлары зонасы;

СХ3 – яшелчәчелек зонасы;

СХ4 – коллектив бакчачылык зонасы;

Р1 – табигый ландшафтлар зонасы;

Р2 – гомуми кулланылыштагы яшелләндерелгән территорияләр зонасы;

Р3 – рекреация һәм туризм объектлары зонасы;

СН1 – махсус билгеләнештәге зона.

Шәһәр төзелешен регламентларының гамәлдә булуы кагыйль торган жир кишәрлекләре булган территориаль зоналар:

Юк.

Шәһәр төзелешен регламентлары билгеләнми торган жирләре булган территориаль зоналар:

СХ1 – авыл хужалыгы жирләре зонасы;

ВО – су объектлары зонасы.

4. Күрсәтелгән картада белешмәләре Бердәм дәүләт күчмәсез милек реестрында булган урманчылык чикләренә туры килә торган урман фондына кергән территорияләр чагылдырылды. Әлеге территорияләр мәгълүмати максатларда сайлап алынган һәм аларга карата Россия Федерациясе Урман кодексы нигезендә урман хужалыгы регламенты гамәлдә булган жирләргә мөмкинлек бирә. Кагыйдә буларак, территориаль зоналарның чикләре урманчылыктар чикләре нигезендә билгеләнә. Белешмәләре күчмәсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрында булган жир кишәрлекләре чикләре урманчылыктарның чикләрендә кисешкәндә аерым очрактарда мондый жир кишәрлекләре чикләре буенча билгеләнергә мөмкин.

5. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында, мондый эшчәнлекне гамәлгә ашыру планлаштырылган очракта, чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген

гамәлгә ашыру каралган территорияләр мәжбүри тәртиптә билгеләнә. Мондый территорияләрнең чикләре бер яки берничә территорияль зона чикләрендә билгеләнә.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территорияне комплекслы үстерү күздә тотыла торган территорияләр мәжбүри тәртиптә билгеләнә. Мондый территорияләрнең чикләре бер яки берничә территорияль зона чикләрендә билгеләнә һәм аерым картада күрсәтелә ала. Мондый территорияләргә карата территорияне комплекслы үстерү турында бер яисә берничә шартнамә төзелә

Территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территорияләр чикләре жирле үзидарәнең вәкаләтле органы территорияне комплекслы үстерү турындагы карары һәм территорияне комплекслы үстерү турындагы шартнамә нигезендә эзерләнгән территорияне планлаштыру документлары нигезендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы һәм ачык аукционда жинүче арасында территорияне комплекслы үстерү турында шартнамә төзү хокукына ия булган яисә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә мондый шартнамә төзү хокукына ия башка затлар арасында төзелгән территорияне планлаштыру документлары нигезендә билгеләнә.

Чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләр «Усад авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге чикләрендә ачыкланмаган, шуңа бәйле рәвештә әлегә Кагыйдәләр материалларында чагылдырылмаган.

23 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре

1. Шәһәр төзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән картасы әлегә Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеше булып тора (2 нче кушымта).

2. Күрсәтелгән картада территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре сайлап алынган, алар Россия Федерациясе законнары нигезендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануга өстәмә чикләүләр сала.

3. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары, аларның характеристикалары законнарда, башка норматив хокукый актларда билгеләнгән куллану режимына туры килми торган жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары әлегә Кагыйдәләргә туры килми.

4. Күрсәтелгән Шәһәр төзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән картасында территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләреннән тыш, мәдәни мирас объектларының, мәдәни мирас объектлары билгеләренә ия объектларның урнашуы; тарихи жирлекләр территорияләре чикләре чагылдырыла.

24 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре, тарихи жирлекләр территорияләре чикләре, мәдәни мирас объектларын саклау зоналары чикләре

1. Шәһәр төзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән картасында мәдәни мирас объектларын саклау зоналары чикләре күрсәтелә.

«Усад авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә мәдәни мирас объектларын саклау зоналарының билгеләнгән чикләре булмау сәбәпле, әлегә Карта эзерләнми.

III КИСӘК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

IX БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен, жир кишәрлекләрененң иң чик күләмнәрен һәм рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларын билгеләү, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләү өлешендә Шәһәр төзелеше регламентлары

25 статья. Шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зоналар

1. Ж1 – Индивидуаль торак төзелеше зоналары

1.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләрененң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең исеме *	Жир кишәрлекләрененң иң чик күләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлегенң күләме	катларның иң чик саны һәм төзелешнең иң чик биеклеге	төзелешнең максимум проценты	жир кишәрлекләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	минималь – 1000 кв. м; максималь – 2500 кв. м.	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (ясы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклеге). Коймаларның максималь биеклеге - 2,0 м	30 %	урам-юл челтәренә чыгучы жир кишәрлеге яклары өчен - 3 м; жир кишәрлегенен башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт янындагы жир кишәрлеге)	минималь – 1000 кв. м; максималь – 2500 кв. м.	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (ясы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклеге). Коймаларның максималь биеклеге - 2,0 м.	30 %	урам-юл челтәренә чыгучы жир кишәрлеге яклары өчен - 3 м; жир кишәрлегенен башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.

2.3	Блокланган торак төзелеше	минималь – 1000 кв. м; максималь – 2500 кв. м	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яссы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклеге). Коймаларның максималь биеклеге - 2,0 м.	30%	урам-юл челтәренә чыгучы жир кишәрлеге яклары өчен - 3 м; жир кишәрлегенә башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
12.0	Гомуи файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнмиләр			
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
2.1.1	Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше	минималь – 1000 кв. м.; максималь – билгеләнми	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 4 (мансардны да кертеп); Төп төзелешнең иң чик биеклеге - 15 м; Койманың максималь биеклеге - 1 м.	40%	5 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
4.9.1.3	Автомобиль мойкалары	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
4.9.1.4	Автомобильләр ремонтлау	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
13.1	Бакчачылык алып бару	минималь – 1000 кв. м.; максималь – 2500 кв. м.	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр

* Федераль дәүләт теркәве, кадастр һәм картография хезмәтенең 2020 елның 10 ноябрендәге П/0412 номерлы боерыгы белән расланган Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

1.2. Башка таләпләр:

Автомобиль транспортын саклау урыннарыннан тыш, барлык ярдәмче корылмаларны урамнар ягыннан урнаштыру рөхсәт ителми.

Социаль, коммуналь-көнкүреш, административ һәм башка билгеләнештәге рөхсәт ителгән объектлар торак йортларның аскы ике катында урнаша ала яки, әгәр аларның килүчеләргә торак (ишегалды) территориясеннән аерым керү урыны, автотранспортны вакытлыча кую өчен ачык кунак автостоянкаларын оештыру өчен подъездлар һәм майданчыклары булган очракта, янкорма итеп төзелә ала.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар

таләпләре нигезендә билгеләнә.

2. Ж2 – Аз катлы күпфатирлы торак төзелеш зоналары

2.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең исеме *	Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлегенең күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
2.1.1	Аз катлы күпфатирлы торак төзелеш	минималь – 1000 кв. м.; максималь – не устанавлив ается	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 4 (мансардны да кертеп); Төп төзелешнең иң чик биеклеге - 15 м; Койманың максималь биеклеге - 1 м.	40 %	5 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
2.3	Блокланган торак төзелеш	минималь – 1000 кв. м; максималь – 2500 кв. м.	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (ясы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклеге). Коймаларның максималь биеклеге - 2,0 м.	30 %	урам-юл челтәренә чыгучы жир кишәрлеге яклары өчен - 3 м; жир кишәрлегенең башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнмиләр			
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					

2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	минималь – 1000 кв. м.; максималь – 2500 кв. м.	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (ясы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклеге). Коймаларның максималь биеклеге - 2,0 м.	30%	урам-юл челтәренә чыгучы жир кишәрлеге яклары өчен - 3 м; жир кишәрлегенең башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт янындагы жир кишәрлеге)	минималь – 1000 кв. м; максималь – 2500 кв. м.	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (ясы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклеге). Коймаларның максималь биеклеге - 2,0 м.	30%	урам-юл челтәренә чыгучы жир кишәрлеге яклары өчен - 3 м; жир кишәрлегенең башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
4.9.1.3	Автомобиль мойкалары	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
4.9.1.4	Автомобильләр ремонтлау	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
13.1	Бакчачылык алып бару	минималь – 1000 кв. м.; максималь- 2500 кв. м.	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр

* Федераль дөүләт теркәве, кадастр һәм картография хезмәтенең 2020 елның 10 ноябрендәге П/0412 номерлы боерыгы белән расланган
Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

2.2. Башка таләпләр:

Автомобиль транспортын саклау урыннарыннан тыш, барлык ярдәмче корылмаларны урамнар ягыннан урнаштыру рөхсәт ителми.

Социаль, коммуналь-көнкүреш, административ һәм башка билгеләнештәге рөхсәт ителгән объектлар торак йортларның аскы ике катында урнаша ала яки, әгәр аларның килүчеләргә торак (ишегалды) территориясеннән аерым керү урыны, автотранспортны вакытлыча кую өчен ачык кунак автостоянкаларын оештыру өчен подъездлар һәм майданчыклары булган очракта, янкорма итеп төзелә ала.

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

3. ОД1 – Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле төзелеш зоналары

3.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм

капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнән, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең исеме *	Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнән, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме	катларның чик саны һәм төзелешнән чик биеклеге	төзелешнән максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
3.2	Социаль хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
3.4.1	Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
3.5	Белем һәм мәгариф	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	5 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
3.6	Мәдәни үсеш	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
3.7	Дини файдалану	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	5 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
3.8	Ижтимагый идарә	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.4	Кибетләр	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.8.1	Күңел ачу чаралары	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
5.1	Спорт	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт стоянкалары	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
8.3	Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					

2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
3.1	Коммуналь хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.9	Хезмәт күрсәтү гаражлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
12.0	Гомуи файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнмиләр			
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
2.1	Индивидуаль торақ төзелеше өчен	минималъ – 1000 кв. м; максималъ – 2500 кв. м	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (ясы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклеге). Коймаларның максималъ биеклеге - 2,0 м.	30 %	урам-юл челтәренә чыгуы жир кишәрлеге яклары өчен - 3 м; жир кишәрлегенә башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
2.1.1	Аз катлы күпфатирлы торақ төзелеше	минималъ – 1000 кв. м; максималъ – билгеләнми	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 4 (мансардны да кертеп); Төп төзелешнең иң чик биеклеге - 15 м; Койманың максималъ биеклеге - 1 м	40 %	5 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт янындагы жир кишәрлеге)	минималъ – 1000 кв. м; максималъ – 2500 кв. м.	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (ясы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклеге). Коймаларның максималъ биеклеге - 2,0 м.	30 %	урам-юл челтәренә чыгуы жир кишәрлеге яклары өчен - 3 м; жир кишәрлегенә башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча

					биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә
2.3	Блокланган торак төзелеше	минималь – 1000 кв. м; максималь – 2500 кв. м.	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яссы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклеге). Коймаларның максималь биеклеге - 2,0 м.	30 %	урам-юл челтәренә жир кишәрлеге яклары өчен - 3 м; жир кишәрлегенә башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
2.5	Урта катлы торак төзелеше	билгеләнми	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 8 (мансардны да кертеп); Төп төзелешнең иң чик биеклеге - билгеләнми; Койманың максималь биеклеге - 1 м.	40 %	5 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә
4.3	Базарлар	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.9.1	Юл сервисы объектлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
6.4	Азык-төлек сәнәгате	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
6.9	Складлар	билгеләнми	билгеләнмиләр	60 %	билгеләнмиләр

* Федераль дәүләт теркәве, кадастр һәм картография хезмәтенең 2020 елның 10 ноябрендәге П/0412 номерлы боерыгы белән расланган Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

3.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

4. КО – Коммуналь хезмәт күрсәтү объектлары зоналары

4.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренә иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең исеме *	Жир кишәрлекләренә иң чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр

Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләрә					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмчә төрләрә					
билгеләнмиләр					
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләрә					
билгеләнмиләр					

* Федераль дәүләт теркәве, кадастр һәм картография хезмәтенә 2020 елның 10 ноябрендәге П/0412 номерлы боерыгы белән расланган Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләрә классификаторы нигезендә

4.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләрә нигезендә билгеләнә.

5. И1 – Транспорт инфраструктурасы зоналары

5.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрә; жир кишәрлекләренә иң чик (минималь һәм (яисә) максимал) күләмнәрә һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренә коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренә исемә *	Жир кишәрлекләренә иң чик күләмнәрә һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрләгә күләмә	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биэкләгә	төзелешнең максимал проценты	жир кишәрлекләгә чикләреннән минимал чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләрә					
7.2	Автомобиль транспорты	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнмиләр	билгеләнмиләр
7.3	Су транспорты	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнмиләр	билгеләнмиләр
4.9	Хезмәт күрсәтү гаражлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.9.1	Юл сервисы объектлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмчә төрләрә					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
12.0	Гомуми файдалану жир кишәрлекләгә (территорияләр)	билгеләнмиләр			
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләрә					
билгеләнмиләр					

* Федераль дәүләт теркәве, кадастр һәм картография хезмәтенә 2020 елның 10 ноябрендәге П/0412 номерлы боерыгы белән расланган Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләрә классификаторы нигезендә

5.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләрә нигезендә билгеләнә.

6. ИЗ – Торак пункт территориясендә транспорт инфраструктурасы зоналары

6.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләрененң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешненң, реконструкцияләүненң иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төрененң коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төрененң исеме *	Жир кишәрлекләрененң иң чик күләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешненң, реконструкцияләүненң иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме	катларнынң чик саны һәм төзелешненң чик биекlege	төзелешненң максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдаланунынң төп төрләре					
7.2.2	Пассажирлар ташуга хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт стоянкалары	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
7.3	Су транспорты	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
7.6	Урамнан тыш транспорт	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
4.9	Хезмәт күрсәтү гаражлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.9.1	Юл сервисы объектлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдаланунынң ярдәмче төрләре					
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдаланунынң шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
4.4	Кибетләр	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр

* Федераль дәүләт теркәве, кадастр һәм картография хезмәтененң 2020 елнынң 10 ноябрәндегә П/0412 номерлы боерыгы белән расланган Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

6.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

7. И2 –Инженерлык инфраструктурасы зоналары

7.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләрененң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешненң, реконструкцияләүненң иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән	Рөхсәт ителгән файдалану	Жир кишәрлекләрененң иң чик күләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешненң, реконструкцияләүненң иң чик параметрлары			

файдалану төрөнөң коды *	төрөнөң исеме *	жир кишәрлеге күлөме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биекlege	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләр чикләрнен минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләр					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәмин итү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
6.7	Энергетика	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
7.5	Торбауткәргеч транспорт	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
11.3	Гидротехник корьлмалар	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләр					
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләр					
билгеләнмиләр					

* Федераль дәүләт теркәве, кадастр һәм картография хезмәтенә 2020 елның 10 ноябрендәге П/0412 номерлы боерыгы белән расланган Жир кишәрлекләрнен рөхсәт ителгән файдалану төрләр классификаторы нигезендә

7.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткеләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләр нигезендә билгеләнә.

8. II – Сәнәгать житештерүе объектлары зоналары

8.1. Жир кишәрлекләрнен һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләр; жир кишәрлекләрнен иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләнмәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкциялүнә иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төрөнөң коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төрөнөң исеме *	Жир кишәрлекләрнен иң чик күләнмәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкциялүнә иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күлөме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биекlege	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләр чикләрнен минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләр					
6.0	Житештерү эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр

6.2	Авыр сәнэгать	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
6.2.1	Автомобиль төзү сәнэгате	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
6.3	Жиңел сәнэгать	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
6.3.1	Фармацевтика сәнэгате	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
6.4	Азык-төлек сәнэгате	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
6.5	Нефть химиясе сәнэгате	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
6.6	Төзелеш сәнэгате	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
6.9	Складлар	билгеләнми	билгеләнмиләр	60 %	билгеләнмиләр
6.9.1	Склад майданчыклары	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
6.12	Фәнни-житештерү эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.4	Кибетләр	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
7.1	Тимер юл транспорты	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
7.2	Автомобиль транспорты	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
12.0	Гомуми файдалану жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнмиләр			
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем бирү	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	5 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корьлмаларның урнашуы рөхсәт ителә
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәрү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
3.9.3	Фәнни сынаулар үткәрү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.9	Хезмәт күрсәтү гаражлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
8.3	Эчке хокук тәртибен тәмин итү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр

* Федераль дәүләт теркәве, кадастр һәм картография хезмәтенең 2020 елның 10 ноябрендәге П/0412 номерлы боерыгы белән расланган Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

8.2. Элеге статьяда жайга салынмаган күрсөткөчлөр техник регламентлар, норматив техник документлар, шөһөр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләшлөре нигезендә билгеләнә.

9. С1 – Склад объектлары зоналары

9.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрлөре; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималъ) күлөмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең исеме *	Жир кишәрлекләренең иң чик күлөмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлегә күлөмө	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклегә	төзелешнең максималъ проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималъ чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрлөре					
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.2	Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күнел ачу үзәкләре (комплекслар))	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.3	Базарлар	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.9	Хезмәт күрсәтү гаражлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
4.9.1	Юл сервисы объектлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
6.9	Складлар	билгеләнми	билгеләнмиләр	60 %	билгеләнмиләр
6.9.1	Склад мөйданчыклары	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмчә төрлөре					
3.1	Коммуналь хезмәтә күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.4	Кибетләр	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.6	Жәмәгәт туклануы	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
7.1	Тимер юл транспорты	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
7.2	Автомобиль транспорты	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
12.0	Гомуми файдалану жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнмиләр			
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрлөре					
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем бирү	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	5 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт

					ителә
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәру	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
3.9.3	Фәнни сынаулар үткәру	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.9	Хезмәт күрсәтү гаражлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
8.3	Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр

* Федераль дәүләт теркәве, кадастр һәм картография хезмәтенең 2020 елның 10 ноябрендәге П/0412 номерлы боерыгы белән расланган Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

9.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

10. С2 – Авыл хужалыгын тәэмин итү объектлары зоналары

10.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең исеме *	Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
1.14	Авыл хужалыгын фәнни яктан тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	билгеләнми	билгеләнмиләр	60 %	билгеләнмиләр
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнмиләр	60 %	билгеләнмиләр
3.10	Ветеринария хезмәте	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
12.0	Гомуми файдалану жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми			
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
билгеләнмиләр					

* Федераль дәүләт теркәве, кадастр һәм картография хезмәтенең 2020 елның 10 ноябрендәге П/0412 номерлы боерыгы белән расланган Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

10.2. Элеге статьяда жайга салынмаган күрсөткөчлөр техник регламентлар, норматив техник документлар, шөһөр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

11. СХ2 –Авыл хужалыгы житештерүе объектлары зоналары

11.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләреннән иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларының рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең исеме *	Жир кишәрлекләреннән иң чик күләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларының рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклегенә	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
1.7	Терлекчелек	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
1.12	Умартачылык	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
1.13	Балык үрчетү	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
1.17	Питомниклар	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
1.3	Яшелчәчелек	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
1.14	Авыл хужалыгының фәнни яктан тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнмиләр	60 %	билгеләнмиләр
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
12.0	Гомуми файдалану жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнмиләр			
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
3.10	Ветеринар хезмәте	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр

* Федераль дөүләт теркәве, кадастр һәм картография хезмәтенең 2020 елның 10 ноябрена П/0412 номерлы боерыгы белән расланган Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

11.2. Элеге статьяда жайга салынмаган күрсөткөчлөр техник регламентлар, норматив техник документлар, шөһөр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

12. СХ3 – Яшелчәчелек зоналары

12.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән

файдалану төрлөрө; жир кишэрлеклөрөнөң иң чик (минималъ һәм (яисә) максималъ) күләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнөң, реконструкцияләүнөң иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төрөнөң коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төрөнөң исеме *	Жир кишэрлеклөрөнөң иң чик күләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнөң, реконструкцияләүнөң иң чик параметрлары			
		жир кишэрлегә күләме	катларның чик саны һәм төзелешнөң чик биеклегә	төзелешнөң максималъ проценты	жир кишэрлекләре чикләреннән минималъ чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләрә					
13.1	Яшелчәчелек алып бару	минималъ – 1000 кв. м.; максималъ – 2500 кв. м.	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
1.16	Кыр кишэрлекләрендә шәхси ярдәмчә хужалык алып бару	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмчә төрләрә					
3.1	Коммуналь хезмәтә күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
12.0	Гомуми файдалану жир кишэрлекләре (территорияләр)	билгеләнмиләр			
13.0	Гомуми билгеләнештәгә жир кишэрлекләре	билгеләнмиләр			
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләрә					
билгеләнмиләр					

* Федераль дөүләт теркәве, кадастр һәм картография хезмәтенөң 2020 елның 10 ноябрөндәгә П/0412 номерлы боерыгы белән расланган
Жир кишэрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләрә классификаторы нигезендә

12.2. Әлегә статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләрә нигезендә билгеләнә.

13. СХ4 –Коллектив бакчачылык зоналары

13.1. Жир кишэрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрә; жир кишэрлеклөрөнөң иң чик (минималъ һәм (яисә) максималъ) күләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнөң, реконструкцияләүнөң иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төрөнөң коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төрөнөң исеме *	Жир кишэрлеклөрөнөң иң чик күләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнөң, реконструкцияләүнөң иң чик параметрлары			
		жир кишэрлегә күләме	катларның чик саны һәм төзелешнөң чик биеклегә	төзелешнөң максималъ проценты	жир кишэрлекләре чикләреннән минималъ чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләрә					

13.2	Бакчачычылык алып бару	минималь – 400 кв. м.; максималь – 1000 кв. м.	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яссы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклеге). Коймаларның максималь биеклеге - 2,0 м.	20%	урам-юл челтәренә чыгучы жир кишәрлеге яклары өчен - 3 м; жир кишәрлегенә башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
3.1	Коммуналь хезмәтә күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
13.0	Гомуми билгеләнештәге жир кишәрлекләре	билгеләнмиләр			
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр

* Федераль дәүләт теркәве, кадастр һәм картография хезмәтенә 2020 елның 10 ноябрендәге П/0412 номерлы боерыгы белән расланган Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

13.2. Әлеге статъяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

14. P1 –Табигый ландшафтлар зоналары

14.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренә иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренә коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренә исеме *	Жир кишәрлекләренә иң чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
9.1	Табигать территорияләрен саклау	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр

11.0	Су объектлары	билгеләнмиләр			
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләр					
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнмиләр			
13.0	Гомуми билгеләнештәге жир кишәрлекләре	билгеләнмиләр			
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләр					
5.2	Табигый-танып белү туризмы	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
5.3	Аучылык һәм балыкчылык	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
11.3	Гидротехник корымалар	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр

* Федераль дөүләт теркәве, кадастр һәм картография хезмәтенең 2020 елның 10 ноябрендәге П/0412 номерлы боерыгы белән расланган Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләр классификаторы нигезендә

14.2. Башка таләпләр:

Капиталь булмаган корымалар, вакытлы павильоннар урнаштырганда, яшел утыртмаларны жимерү рөхсәт ителми.

Өлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

15. P2 – Гомуми кулланылыштагы яшелләндерелгән территорияләр зонасы

15.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләр; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең исеме *	Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләр					
3.6.2	Мәдәният һәм ял парклары	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
12.0	Гомуми файдалану жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнмиләр			
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләр					
билгеләнмиләр					
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләр					

билгелэнмилэр
----

* Федераль дэүлэт теркэве, кадастр һәм картография хезмәтенең 2020 елның 10 ноябрендәге П/0412 номерлы боерыгы белән расланган Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

15.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

16. РЗ –Рекреация һәм туризм объектлары зоналары

16.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең исеме *	Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
3.6.2	Мәдәният һәм ял парклары	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
5.0	Ял (рекреация)	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
9.2	Курорт эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
9.3	Тарихи-мәдәният эшчәнлеге	билгеләнмиләр			
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнмиләр			
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
2.0	Торак төзелеше	билгеләнми	билгеләнмиләр	40 %	билгеләнмиләр
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.9	Хезмәт күрсәтү гаражлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
8.3	Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр

* Федераль дэүлэт теркэве, кадастр һәм картография хезмәтенең 2020 елның 10 ноябрендәге П/0412 номерлы боерыгы белән расланган Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

16.2. Өлеге статьяда жайга салынмаган күрсөткөчлөр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

17. СНИ – Махсус билгеләнешле зоналар

17.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрә; жир кишәрлекләрененң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешненң, реконструкцияләүненң иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төрененң коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төрененң исеме *	Жир кишәрлекләрененң иң чик күләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешненң, реконструкцияләүненң иң чик параметрлары			
		жир кишәрлегә күләме	катларнынң чик саны һәм төзелешненң чик биеклегә	төзелешненң максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдаланунынң төп төрләрә					
12.1	Ритуаль эшчәнлек	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
12.2	Махсус эшчәнлек	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдаланунынң шартлы рөхсәт ителгән төрләрә					
3.1	Коммуналь хезмәтә күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.9	Хезмәт күрсәтү гаражлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
12.0	Гомуми файдалану жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнмиләр			
Рөхсәт ителгән файдаланунынң шартлы рөхсәт ителгән төрләрә					
билгеләнмиләр					

* Федераль дәүләт теркәве, кадастр һәм картография хезмәтененң 2020 елнынң 10 ноябрәндәге П/0412 номерлы боерыгы белән расланган Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләрә классификаторы нигезендә

17.2. Өлеге статьяда жайга салынмаган күрсөткөчлөр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

26 статья. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләре булган территориаль зоналар

1. . Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләре булган территориаль зоналар муниципаль берәмлек территориясендә юк.

27 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләре булган территориаль зоналар

СХ1 – Авыл хужалыгы жирләре зоналары

1.1. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясы нигезендә авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләренә карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми.

Россия Федерациясе Жир кодексының 79 статьясы нигезендә авыл хужалыгы жирләре - чөчүлекләр, печәнлекләр, көтүлекләр, ятмалар, күпьяллык үсентеләр (бакчалар, виноградлыктар һәм башкалар) биләгән жирләр.

Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составында хужалык эчендәге юллар, коммуникацияләр, мелиорация саклагыч урман утыртмалары, су объектлары (шул исәптән агым сулыктарда су терәткеч корылмалардан төзелгән һәм буа аквакультурасын башкару максатларында барлыкка килгән буалар), авыл хужалыгы продукциясен житештерү, саклау һәм беренчел эшкәртү өчен файдаланыла торган биналар, корылмалар, шулай ук үз эшчәнлекләрен гамәлгә ашыру өчен крестьян (фермер) хужалыктары файдалана торган жир кишәрлекләрендә төзелеше, реконструкциясе һәм файдаланылуы рөхсәт ителә торган торак йортлар булган авыл хужалыгы жирләре аерып чыгарыла.

Шулай итеп, авыл хужалыгы жирләре булмаган жирләр өчен әлеге Кагыйдәләр белән шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнә.

1.2. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренә иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренәң коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренәң исеме *	Жир кишәрлекләренә иң чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлегә күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
1.2	Бөртекле һәм башка авыл хужалыгы культуралары үстерү	билгеләнмиләр			
1.3	Яшелчәчелек	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
1.4	Тонлаучы, дару, чөчәк культураларын үстерү	билгеләнмиләр			
1.5	Бакчачылык	билгеләнмиләр			
1.16	Кыр кишәрлекләрендә шәхси ярдәмче	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр

	хужалык алып бару				
1.17	Питомниклар	билгелэнми	билгелэнмилэр	80 %	билгелэнмилэр
1.19	Печән чабу	билгелэнми	билгелэнмилэр	билгелэнми	билгелэнмилэр
1.20	Авыл хужалыгы хайваннарын көтү	билгелэнми	билгелэнмилэр	билгелэнми	билгелэнмилэр
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләр					
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгелэнми	билгелэнмилэр	билгелэнми	билгелэнмилэр
9.1	Табигать территорияләрен саклау	билгелэнми	билгелэнмилэр	билгелэнми	билгелэнмилэр
11.0	Су объектлары	билгелэнми	билгелэнмилэр	билгелэнми	билгелэнмилэр
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	Билгелэнми	билгелэнмилэр	билгелэнми	билгелэнмилэр
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләр					
1.8	Терлекчелек	билгелэнми	билгелэнмилэр	80 %	билгелэнмилэр

* Федераль дәүләт теркәве, кадастр һәм картография хезмәтенә 2020 елның 10 ноябрендәге П/0412 номерлы боерыгы белән расланган Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләрә классификаторы нигезендә

2. ВО –Су объектлары зоналары

2.1. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 36 статьясы нигезендә өске сулар белән капланган жирләргә карата шәһәр төзелеш регламентлары билгеләнми.

Россия Федерациясе Жир кодексының 102 статьясы нигезендә өске сулар белән капланган жирләргә кермәгән территорияләр өчен әлегә Кагыйдәләр белән шәһәр төзелеш регламентлары билгеләнә.

2.2. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләр; жир кишәрлекләренә иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренә коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренә исеме *	Жир кишәрлекләренә иң чик күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлегә күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклегә	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләр					
11.0	Су объектлары	билгеләнмилэр			
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнмилэр	билгеләнми	билгеләнмилэр
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләр					
билгеләнмилэр					
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләр					
билгеләнмилэр					

* Федераль дәүләт теркәве, кадастр һәм картография хезмәтенә 2020 елның 10 ноябрендәге П/0412 номерлы боерыгы белән расланган Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләрә классификаторы нигезендә

Х БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү

28 статья. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар

1. «Усад авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә территориядән файдалануның аерым шартлары булган түбәндәге зоналар гамәлдә:

сәнәгать, авыл хужалыгы һәм башка предприятиеләрнең һәм объектларның санитар саклау зоналары;

су саклау зоналары һәм өске су объектларының яр бие саклау полосалары;

эчәргә яраклы су белән тәэмин итү чыганаclarын санитар саклау зоналары;

магистраль торба үткәргечләренң саклау зоналары;

электр челтәре хужалыгы объектларын саклау зоналары;

газ бүлү челтәрләренң сак зоналары;

элементә линияләренң сак зоналары;

аеруча саклаулы табигый территорияләр;

аэродром яны территорияләре;

автомобиль юлларының юл бие полосалары.

2. Сәнәгать, авыл хужалыгы һәм башка предприятиеләрнең һәм объектларның санитар-саклау зоналары

2.1. 1999 елның 30 мартындагы 52-ФЗ номерлы “Халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында” Федераль закон нигезендә әйләнә-тирә мохиткә һәм кеше сәламәтлегенә йогынты чыганаclarы булып торучы объектлар һәм производстволар тирәсендә санитар-яклау зонасы - махсус кулланылыш режимы булган махсус территория билгеләнә, аның күләме атмосфера һавасына пычрану йогынтысын (химик, биологик, физик) гигиена нормативлары белән билгеләнгән күрсәткечләргә кадәр, ә I һәм II класслы куркыныч предприятиеләр өчен - гигиена нормативлары белән билгеләнгән күрсәткечләргә кадәр, шулай ук халык сәламәтлеге өчен мөмкин куркыныч зурлыгына кадәр.

2.2. Санитар-яклау зонасы күләмнәре һәм чикләре, житештерү күләмен, кулланыла торган технологияләрне исәпкә алып, санитар-яклау зонасы проекты белән билгеләнә. Эшләнгән проект булмаганда, аның күләме СанПиН 2.2.1/2.1.2.1.1200-03 «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» нигезендә билгеләнә.

2.3. Сәнәгать, авыл хужалыгы һәм башка предприятиеләрнең һәм объектларның санитар-яклау зоналарында эшчәнлекне чикләү СанПиН 2.2.1/2.1.2.1.1200-03 «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» нигезендә билгеләнә.

3. Су саклау зоналары һәм өске су объектларының яр бие саклау полосалары

3.1. Диңгезләр, елгалар, инешләр, каналлар, күлләр, сусаклагычларның яр бие линиясенә тоташкан һәм аларда күрсәтелгән су объектларының пычрануын, чүпләнүен, ләм утыруын һәм суларын ярлылануны булдырмау, шулай ук су биологик ресурсларының хайваннар һәм үсемлекләр дөньясының һәм башка объектларының яшәү тирәлеген саклап калу максатларында хужалык һәм башка эшчәнлекне гамәлгә ашыруның махсус режимы билгеләнә торган территорияләр су саклау зоналары булып саналалар.

3.2. Су саклау зоналары чикләрендә хужалык һәм башка эшчәнлеккә өстәмә чикләүләр кертелә торган территорияләрдә яр бие яклау полосалары билгеләнә.

3.3. Су саклау зоналарының һәм яр бие яклау полосаларының күләмнәре Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә билгеләнә.

3.4. Елгаларның яисә инешләрнең су саклау зонасы киңлеге елгалар яисә инешләр өчен аларның чишмә башыннан озынлыкта билгеләнә:

- ун километрга кадәр - яр сызыгыннан 50 м күләмендә;
- ун километрдан алып илле километрга кадәр - 100 м күләмендә;
- илле километрдан һәм аннан да күбрәк - 200 м күләмендә.

3.5. Яр буе яклау полосасының киңлеге су объекты ярының текәлегенә бәйле рәвештә билгеләнә һәм кире яисә нуль текәлеге өчен 30 м, өч градуска кадәр текәлек өчен 40 м һәм өч һәм 50 м текәлек өчен 50 м тәшкил итә.

3.6. Су саклау зоналарында һәм яр буе яклау полосаларында эшчәнлекне чикләү Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә билгеләнә.

4. Эчә торган су белән тәмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары

4.1. Су белән тәмин итү чыганакларын санитар саклау зоналарының төрләре һәм күләмнәре СанПиН 2.1.4.1110-02 «Хужалык-эчәр өчен билгеләнгән су белән тәмин итү чыганакларын һәм суүткәргечләрне санитар саклау зоналары» нигезендә билгеләнә.

4.2. Су белән тәмин итү чыганаклары санитария саклау зоналарына (ЗСО) ия. Санитария саклау зоналары өч пояс составында оештырыла.

Беренче пояс (катгый режимлы) суалгычларның урнашу территориясен, барлык суүткәргеч корылмаларның һәм су асты каналының майданчыкларын үз эченә ала.

Икенче һәм өченче пояслар (чикләүләр пояслары) су белән тәмин итү чыганакларының пычрануын кисәтү өчен билгеләнгән территорияне үз эченә ала.

4.3. Су белән тәмин итүнең жир асты чыганакларын санитар саклау зонасының беренче поясы күләме сакланган жир асты суларын файдаланганда 30 м һәм жир асты суларын житәрлек якланмаган очракта 50 м тәшкил итә.

4.4. Су белән тәмин итүнең жир асты чыганакларын санитар саклау зоналарының икенче һәм өченче пояслары чикләре исәп-хисап белән билгеленә.

5. Магистраль торба үткәргечләрнең саклау зоналары

5.1. Магистраль торба үткәргечләрнең сак зоналары, аларны куллану режимы Россия Дәүләт шәһәр техник күзәтчелегенә 1992 елның 22 апрелендәге 9 номерлы карары һәм Россия Ягулык һәм энергетика министрлыгы тарафыннан 1992 елның 29 апрелендәге 9 номерлы расланган Магистраль торба үткәргечләрне саклау кагыйдәләре нигезендә билгеләнә.

5.2. Магистраль торба үткәргечләрнең сак зонасы билгеләнә:

сыекландырылган углеводород газларын, тотрыклы булмаган бензин һәм конденсат транспортлаучы торба үткәргечләр буйлап - торба үткәргеч күчәрәннән һәр яктан 100 метр ераклыкта узучы шартлы сызыклар белән чикләнгән жир кишәрлеге рәвешендә;

күпжәпле торба үткәргечләр буйлап - иң кырый торба үткәргечләр күчәрләрәннән югарыда күрсәтелгән ераклыкта уза торган шартлы сызыклар белән чикләнгән жир участогы рәвешендә;

су асты кичүләре буйлап - һәр яктан 100 м га күчүнең кырый жепләре күчәрләрәннән ераклашкан параллель яссылыклар арасына беркетелгән су өстеннән су төбенә кадәр булган су пространствосы участогы рәвешендә;

конденсатны саклау һәм газсызландыру савытлары, продукцияне аварияле чыгару өчен жир амбарларын тирәсендә - күрсәтелгән объектларның территорияләре чикләреннән барлык яктан 50 м га ераклыкта булган, йомык линия белән чикләнгән жир кишәрлеге рәвешендә;

продукцияне транспортка эзерләү технологик установкалары, баш һәм арадаш кудыручы һәм салучы насос станцияләре, резервуар парклар, компрессор һәм газ бүлү станцияләре, продукцияне үлчәү үзәкләре, салу һәм агызу эстакадалары, газны жир асты саклау станцияләре, нефть, нефть продуктларын жылыту пунктлары тирәсендә - күрсәтелгән объектлар территорияләре чикләреннән һәр якка 100 м га жир кишәрлеге рәвешендә.

6. Электр челтәре хужалыгы объектларының сак зоналары

6.1. Электр челтәре хужалыгы объектларының сак зоналары «Электр челтәре хужалыклары объектларының сак зоналарын билгеләү тәртибе һәм мондый зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән файдалануның махсус шартлары турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2009 елның 24 февралендәге 160 нчы номерлы карары нигезендә электр челтәре хужалыгының гамәлдәге линияләренен һәм корылмаларының сакланышын тәмин итү өчен билгеләнә.

6.2. Электр үткәргечләрнең һава линияләре буйлап саклау зоналары жир һәм һава пространствосы участогы өслеге өлеше (электр үткәргечләрнең һава линияләре терәкләренен биеклегенә туры килә торган биеклеккә) рәвешендә, иң кырый үткәргечләрдән электр үткәргечләр линиясенен ике ягында да артта кала торган параллель вертикаль яссылыклар белән аларның түбәндәге ераклыктагы урыннарында урнашкан:

1 кВ кадәр - 2 м;

1 дән 20 кВ кадәр - 10 м;

35 кВ - 15 м;

110 кВ - 20 м;

220 кВ - 25 м;

500 кВ - 30 м.

6.3. Жир асты электр тапшыру кабельле линияләре буйлап саклау зонасы жир асты байлыктары кишәрлеге өслегенен аның астында урнашкан өлеше (электр үткәргечләрнең кабель сызыкларын салу тирәнлегенә туры килә торган тирәнлектә) рәвешендә, кырый кабельләрдән 1 метр ераклыктагы электр тапшыру линиясенен ике ягында да күчә торган параллель вертикаль яссылыклар белән чикләнгән өлеше рәвешендә билгеләнә.

6.4. Сак зоналарында эшчәнлекне чикләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Электр челтәре хужалыгы объектларының саклау зоналарын билгеләү һәм мондый зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән файдалануның махсус шартларын билгеләү тәртибе турында» 2009 елның 24 февралендәге 160 нчы номерлы карары нигезендә билгеләнә.

7. Газ бүлү челтәрләренен сак зоналары

7.1. Газ белән тәмин итү системаларының сак зоналары, алардан файдалану режимы Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2000 елның 20 ноябрәндәге 878 номерлы карары, 1992 елның 24 сентябрәндәге Россия ягулык һәм энергетика министрлыгы тарафыннан расланган газ белән тәмин итү системаларын саклау Кагыйдәләре нигезендә билгеләнә.

7.2. Газ бүлү челтәрләренен сак зонасы билгеләнә:

тышкы газүткәргечләр трассалары буйлап - газүткәргечнең һәр ягынан 2 м ераклыкта уза торган шартлы сызыклар белән чикләнгән территория рәвешендә;

газүткәргеч трассаларын, үткәргеч ягынан 3 м һәм каршы яктан 2 м ераклыкта уза торган шартлы сызыклар белән чикләнгән территория рәвешендә - газүткәргеч трассаларын билгеләргә, полиэтилен торбалардан жир асты газүткәргечләре буйлап бакыр чыбык кулланганда;

аерым торучы газ көйләү пунктлары тирәсендә - элгә объектлар чикләреннән 10 м ераклыкта үткәрелгән йомык линия белән чикләнгән территория рәвешендә (биналарга кушып төзелгән газ көйләү пунктлары өчен саклау зонасы регламентланмый);

урманнар һәм агач-куак үсемлекләре буйлап уза торган авылара газүткәргечләр трассасы буйлап - 6 м киңлектәге ерым рәвешендә, газүткәргечнең һәр ягында 3 м метр. Газүткәргечләрнең жир өсте участоклары өчен агачлардан алып торба үткәргечкә кадәр ара газүткәргечне эксплуатацияләүнең бөтен озынлыгы дәвамында агачларның биеклегеннән ким булмаска тиеш.

7.3. Газүткәргечләрнең сак зоналарын билгеләгәндә ара хисабы газүткәргеч үзәгеннән-бер жепле газүткәргечләр һәм газүткәргечләрнең кырый жепләре үзәгеннән - күпжеплеләр өчен башкарыла.

8. Элемтэ линиялэренең сак зоналары

8.1. Элемтэ линиялэренең һәм корылмаларының сак зоналары, алардан файдалану режимы Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 1995 елның 09 июнендәге 578 номерлы карары белән расланган элемтэ линиялэрен һәм корылмаларын саклау Кагыйдэләре нигезендә билгеләнә.

8.2. Элемтэ линиялэренең сак зонасы билгеләнә:

урмансыз кишәрлекләрдә торак пунктлардан читтә урнашкан жир асты кабельләре өчен һәм элемтэ линияләре һәм радиофикация линияләре өчен - жир асты элемтэ кабеле трассасыннан яисә элемтэ линиялэренең һәм радиофикация линиялэренең кырый үткәргечләреннән һәр яктан кимендә 2 метр ераклыктагы параллель туры сызыклар белән билгеләнгән жир кишәрлекләре рәвешендә;

суднолар йөри торган һәм сал агыза торган елгалар, күлләр, сусаклагычлар аша чыкканда элемтэ кабельләре өчен - кабель трассасыннан һәр яктан 100 метрга ераклыктагы параллель ясылыклар белән билгеләнә торган су өслегеннән алып су төбенә кадәр бөтен тирәнлеге буйлап су киңлеге кишәрлекләре рәвешендә;

кабельле элемтэ линиялэрендә жир өсте һәм жир асты хезмәт күрсәтелми торган көчәйтү һәм регенерация пунктлары өчен - көчәйтү һәм регенерация пунктлар урнаштыру үзәгеннән яисә аларның вал чигеннән кимендә 3 метрга һәм жиргә тоташтыру контурларыннан кимендә 2 метрга ким булмаган йомык сызык белән билгеләнгән жир кишәрлекләре рәвешендә.

9. Аеруча саклаулы табигый территорияләр, аеруча саклаулы табигый территориялэрнең саклау зоналары

9.1. Аеруча саклаулы табигый территориялэрне һәм махсус саклаулы табигый территориялэрнең саклау зоналары чикләрендәге территориялэрне куллану режимы «Аеруча саклаулы табигый территориялэр турында» 1995 елның 14 декабрендәге 33-ФЗ номерлы федераль закон белән билгеләнгән.

9.2. Күрсәтелгән закон таләпләре нигезендә табигый һәйкәлләре биләгән территорияләрдә хужалык эшчәнлеген чикләү гамәлдә, аерым алганда, аларның сакланышын бозуга китерә торган һәртөрле эшчәнлек тыела.

9.3. Дәүләт табигый заказникларын төзү максатларына каршы килсә яисә табигый комплексларына һәм аларның компонентларына зыян китерсә, дәүләт табигый заказниклары территориялэрнең теләсә нинди эшчәнлек даими яисә вакытлыча тыела яисә чикләнә.

10. Аэродром яны территориялэр

10.1. Аэродром яны территориялэр һәм алардан файдалану режимы Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2010 елның 11 мартындагы 138 номерлы карары белән расланган Россия Федерациясе һава киңлегеннән файдалану кагыйдэләре нигезендә билгеләнә.

10.2. Аэродром яны территориясенә чикләре жир яисә су өслегенә һавадан килү полосаларының тышкы чиге буенча, ә һавадан килү полосаларыннан тыш - аэродромның контроль ноктасыннан 30 км радиуслы әйләнәсе белән билгеләнә.

11. Автомобиль юлларының юл буе полосалары

11.1. Автомобиль юлларының юл буе полосалары һәм алардан файдалану режимы «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясендә аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында» 2007 елның 08 ноябрдәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә билгеләнә.

29 статья. Инженерлык һәм транспорт инфраструктурасының линияле объектларының санитар аерымлыклары

1. «Усад авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә тапшырылган транспорт инфраструктурасының линия объектларына керәләр:

- магистраль торба үткәргечләр;
- электр тапшыру линияләре;
- элементә линияләре;
- газ бүлү челтәрләре.

2. «Усад авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә тәкъдим ителгән транспорт инфраструктурасының линия объектларына керәләр:

- автомобиль юллары.

3. Инженерлык коммуникацияләренә санитар аерымлыклары

3.1. Магистраль торбаүткәргечләр, газ белән тәэмин итү системалары һәм югары киеренкелектәге электр линияләре өчен «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 нигезендә санитария аерымлыклары билгеләнә (санитар аерып алу полосалары).

3.2. Капиталь төзелеш объектларын проектлаганда һәм төзөгәндә, жир кишәрлекләрен формалаштырганда, санитар аерымлыкларны исәпкә алырга кирәк

3.3. Санитария өзелеше зонасында урнашкан территориядән файдалану режимы санитар-яклау зонасы режимына туры килә һәм «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 нигезендә билгеләнә.

4. Транспорт инфраструктурасы объектларының санитар аерымлыклары

4.1. Автомагистральләр, тиер юл транспорты линияләре, метрополитен, гараж һәм автостоянкалар өчен, шулай ук очып китү һәм һава судноларын утырту зонасында стандарт очу маршрутлары буйлап санитар аерымлыклар билгеләнә. Санитар аерымлыкның зурлыгы һәр конкрет очракта атмосфера һавасының пычрануы таралуын исәпләүләр нигезендә һәм физик факторларны (шау-шу, вибрация, электромагнит кырлары һ.б.) табигый тикшеренүләр һәм үлчәүләр үткәрелеп билгеләнә.

30 статья. Табигый факторлар йогынтысы буенча жир кишәрлекләренән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү

1. Жир һәм су ресурсларыннан, капитал төзелеш объектларыннан, халыкның иминлеген тәэмин итү максатларында «Усад авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә табигый факторлар йогынтысы буенча чикләүләр зоналары билгеләнә ала.

2. Табигый факторларының йогынтысын чикләүләр гамәлдә булган зоналар - табигый характердагы гадәттән тыш хәл килеп чыгу куркынычы булган территорияләр яисә акваторияләр.

3. Күрсәтелгән зоналарны билгеләү тәртибе, аларның күләмнәре һәм файдалану режимы

законнар һәм норматив техник документлар нигезендә һәр потенциал куркыныч объект өчен билгеләнә.

4. Су күтәрелү һәм су басу зоналары

4.1. СНИП 2.06.15-85 «Территорияне су басудан һәм су күтәрелүдән инженерлык саклау» нигезендә су басудан саклану үз эченә алырга тиеш:

биналарны, корылмаларны, нигез грунтларын локаль саклау һәм тулаем төзелгән территорияне саклау;

су борып жибөрү аша;

дренаж суларын утильләштерү (чистарту кирәк булганда);

жир асты сулары һәм өске сулар режимына, су агызу коммуникацияләрендәге чыгымнарға (агызуларга) һәм басымнарға, нигезләрнең, биналарның һәм корылмаларның деформацияләренә, шулай ук инженерлык яклавы корылмаларының эшенә мониторинг ясау системасы.

4.2. Күрсәтелгән чаралар «Территорияне су басудан һәм су басудан инженерлык сагы» 2.06.15-85 СНИП нигезендә территориядә грунт сулары биеклеген киметүне тәмин итәргә тиеш:

капиталь төзелешнең - өслекнең проект билгесеннән кимендә 2 м;

стадионнар, парклар, скверлар һәм башка яшел утыртмалардан - 1 метрдан да ким түгел.

Микрорайоннар территориясендә минераль грунтлар катламының минималь калынлыгын 1 метрга тигез итеп кабул итәргә кирәк; урамнарның машина узу өлешләрендә минераль грунтлар катламының калынлыгы транспорт хәрәкәтенә интенсивлыгына бәйле рәвештә билгеләнергә тиеш.

4.3. Яр биек участокларында урнашкан торак пунктлар территорияләре кар сулары басудан, жил кудырып су басудан һәм коелу (юблү) яисә ишелүдән грунт сулары басудан сакланган булырга тиеш.

5. Экзоген геологик процессларга дучар булган территорияләр

5.1. СНИП 2.01.15-90 «Территорияне, биналарны һәм корылмаларны куркыныч геологик процесслардан инженерлык яклау. Проектлаштыруның төп нигезләмәләре» нигезендә шуышу һәм ишелү процессларына дучар булган территорияләрдә урнашкан торак пунктларда әлегә процессларны булдырмый калуға һәм тотрыкландыруга юнәлдерелгән түбәндәге чараларны кулланырга кирәк:

тау битенең рельефын аның тотрыклылыгын арттыру максатларында үзгәртү;

территорияне вертикаль планлаштыру һәм өске суларны борып чыгару системасын төзү ярдәмендә өске суларның агышын жайга салу;

грунтка һәм эрозия процессларына су инфильтрациясен булдырмау;

жир асты суларының биеклеген ясалма киметү;

агроурманмелиорация;

грунтларны беркетү (шул исәптән армирлау белән);

тотып торучы корылмалар;

сөзәклекләрне террасалау;

башка чаралар (жылылык саклау жайланмалары һәм өслекләр ярдәмендә жылылык процессларын жайга салу, тундыру һәм эретү процессларының зарарлы йогынтысыннан яклау, саклау зоналарын билгеләү һ.б.).

6. Карст процесларына дучар булган территорияләр

6.1. СНиП 2.01.15-90 «Территорияне, биналарны һәм корылмаларны куркыныч геологик процесслардан инженерлык яклавы. Проектлауның төп нигезләмәләре» нигезендә карст процессларына каршы чараларны геологик төзелештә эрүчән тау токымнары булган территорияләрдә биналарны һәм корылмаларны проектлаганда (известьташлар, доломитлар, акбур, карбонат цементлы сыну грунтлары, гипслар, ангидритлар, таш тоз) һәм өслектә карст күренешләре (бүрәнкәләр, казанлыклар, карст-эрозия чокырлары һ.б.) һәм (яки) грунт массивының тирәнлегендә (грунтларны тыгызлау, куышлыклар, мөгарәләр һ.б.) күздә тотарга кирәк.

6.2. Планлаштырылган чаралар составына түбәндәгеләр керә:

планировка структурасын эшлөгәндә һәм карст куркынычы булган участокларны мөмкин кадәр урап һәм аларда яшел утыртмалар урнаштырып функциональ зоналарның махсус компоновкасы, магистраль урамнар һәм чөлтәрләр трассировкасы;

карст үсешенә төзелешнең техноген йогынтысыннан территорияләргә инженерлык яклавын эшләү;

биналар һәм корылмаларның карст ишелү интенсивлыгына карата I - II категория тотрыклылык кишәрлекләреннән читтәге куркынычсызрак кишәрлекләрдә, шулай ук ишелүләр барлыкка килү интенсивлыгы (ешлыгы) кимрәк, әмма аларның уртача диаметрлары 20 метрдан артык (A тотрыклылык категориясе) кишәрлекләреннән читтә урнашуы.

31 статья. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү

1. Мәдәни мирас объектларын саклау 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында» федераль закон, 2005 елның 01 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» Татарстан Республикасы законы, башка норматив хокукый актлар таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Мәдәни мирас объектлары, ачыкланган мәдәни мирас объектлары, мәдәни мирас объектлары билгеләренә ия объектлар исемлеге

2.1. «Усад авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә түбәндәге мәдәни мирас объектлары, ачыкланган мәдәни мирас объектлары, мәдәни мирас объектлары билгеләренә ия тәкъдим ителде:

Объектның статусы	Объектның исеме	Урнашкан урыны	Оештыру-күрсәтмә документы	Картадагы номеры
Ачыкланган мәдәни мирас объектлары	Троицкая чиркәве, 1789-1793	Усад ав.	-	4.1
	Журавлев спиртзаводы комплексы	Усад ав.	-	4.2
	Спирт заводы бинасы, 1847 ел	Усад ав.	-	4.3
	Заводның шәраб Бүлеге бинасы, XIX г. 70 нче еллары	Усад ав.	-	4.4
	Ачыту цехы бинасы, 1847 ел	Усад ав.	-	4.5
	Су кудыру колонкасы бинасы, XIX г. 70 нче еллар ахыры	Усад ав.	-	-
	Су кудыру колонкасы, XIX г. 70 нче еллар ахыры	Усад ав.	-	4.6
	Журавлев утары, XIX г. 70 нче еллар ахыры	Усад ав.	-	4.7

Язучы йорты, XIX г. 70 нче еллар ахыры	Усад ав.	-	-
Н.М. Журавлев биләмәсе идарәчесенә торак йорты, XIX г. 70 нче еллар ахыры	Усад ав.	-	4.8
Н.М. Журавлев биләмәсе идарәсе урнашкан контора бинасы, XIX г. 70 нче еллар ахыры	Усад ав.	-	4.9
Помещик Н.М. Журавлевныкы булган хужалык корылмалары, XIX г. 70 нче еллар ахыры	Усад ав.	-	4.10
Помещик Н.М. Журавлевның торак йорты (2 катлы)	Усад ав.	-	4.11
Н.М. Журавлев тегермәненең биналар комплексы. 1847 ел	Усад ав.	-	4.12
Введенская чиркәве, 1704 ел; XVIII гасыр ахыры	Хохлово ав.	-	4.13

* Объектның урыны билгеләнмәгән, шуңа бәйле рәвештә проектның график материалларында объект чагылдырылмаган

2.2. Мәгълүмат Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгы тарафыннан 2015 елның 22 июлендә бирелгән мәдәни мирас объектлары, ачыкланган мәдәни мирас объектлары һәм мәдәни мирас объектлары сыйфатына ия объектлар исемлекләре нигезендә тапшырылган.

3. Мәдәни мирас объектлары территорияләре

3.1. Мәдәни мирас объектлары территорияләре - Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренә) бердәм дәүләт реестрына кертелгән ядкарьләр һәм ансамбльләр территорияләре, шулай ук яңа ачыкланган ядкарьләр булып торучы һәм аларны карап тоту режимы, реставрацияләү, консервацияләү, торгызу, ремонтлау һәм жайлаштыру параметрлары турында карарлар мәдәни мирас объектларын саклау турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә торган һәйкәлләр яисә ансамбльләр территорияләре чикләрендә.

3.2. Мәдәни мирас объекты территориясә чикләрендә:

һәйкәл яисә ансамбль территориясендә: капитал төзелеш объектларын төзү һәм һәйкәл яисә ансамбль территориясендәге капитал төзелеш объектларының күләм-пространство характеристикаларын арттыру; мәдәни мирас объектын яисә аның аерым элементларын саклау, мәдәни мирас объектын тарихи-шәһәр төзелеш яисә табигый мохитен саклау эшләренән тыш, жир, төзелеш, мелиоратив һәм башка эшләр башкару тыела;

истәлекле урын территориясендә истәлекле урын территориясә чикләрендә урнашкан һәйкәлләрне һәм ансамбльләрне саклау, аны Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренә) бердәм дәүләт реестрына керту өчен нигез булган һәм мәжбүри сакланьрга тиешле истәлекле урын үзенчәлекләренә сакланьшын тәэмин итүгә юнәлдерелгән эшләр; юкка чыккан шәһәр төзелеш мохитен торгызу максатларында капитал төзелеш объектларын төзү; капитал төзелеш объектларын төзү, капитал ремонтлау һәм реконструкцияләү, аны Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренә) бердәм дәүләт реестрына керту өчен нигез булган һәм мәжбүри сакланьрга тиешле истәлекле урын үзенчәлекләрен саклап калу шарты белән, чикләнгән төзүне, капитал төзекләндерү һәм реконструкцияләүне гамәлгә ашыру рөхсәт ителә;

һәйкәл, ансамбль яисә истәлекле урын территориясендә мәдәни мирас объектын сакланьшын тәэмин итү таләпләренә каршы килми торган һәм хәзергә шартларда мәдәни мирас объекты эшчәнлеген тәэмин итәргә мөмкинлек бирә торган хужалык эшчәнлеген алып бару рөхсәт

ителә.

3.3. «Усад авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә урнашкан мәдәни мирас объектлары терриотриясенә билгеләнгән чикләре турында күчмәсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында белешмәләр булмау сәбәпле, күрсәтелгән объектлар чикләре территориясенә зоналарга бүлү карталарында күрсәтелмәгән.

4. Мәдәни мирас объектларын саклау зоналары

4.1. Мәдәни мирас объектларын саклау зоналары мәдәни мирас объектларын саклауны тәмин итү максатларында билгеләнә.

4.2. Саклау зоналары чикләре күрсәтелгән зоналарда урнашкан мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен һәм проектлана торган зоналары чикләрен тасвирлауны, әлеге зоналар чикләрендә жирләрдән файдалану режимнары һәм шәһәр төзелеше регламентлары проектларын үз эченә алган мәдәни мирас объектларын саклау зоналары проекты белән билгеләнә.

4.3. Саклау зоналары проектларын эшләү, саклау зоналары чикләрендә территориядән файдалану режимнарын билгеләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенә «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкарларын) саклау зоналары турындагы нигезләмәне раслау һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте норматив хокукый актларының аерым нигезләмәләренә үз көчләрен югалтуын тану турында» 2015 елның 12 сентябрендәге 972 номерлы карары, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 2005 елның 01 апрелдәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы һәм башка норматив хокукый актлар белән жайга салына.

4.4. «Усад авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясенә карата мәдәни мирас объектларын саклау зоналарының расланган проектлары юк.

XI БҮЛЕК. Коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территориянең мөмкин булган минималь тәмин ителеш дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен максималь рөхсәт ителә торган территориянең мөмкинлеге дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре

32 статья. Төп нигезләмәләр

1. Коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территориянең мөмкин булган минималь тәмин ителеш дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен максималь рөхсәт ителә торган территория дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре (алга таба – Исәп-хисап күрсәткечләре) шәһәр төзелеше регламентында күрсәтеләләр, әгәр шәһәр төзелеше регламенты кулланыла торган территориянең зона чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлегенә гамәлгә ашыру каралган булса.

2. Чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлегенә гамәлгә ашыру каралган территорияләр «Усад авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге чикләрендә каралмаган, шуна бәйле рәвештә әлеге Кагыйдәләрдә шәһәр төзелеше регламентлары составындагы исәп-хисап күрсәткечләре күрсәтелмәгән.

ХII БҮЛЕК. Жир кишэрлеклэрэннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрлөрөн тасвирлау

Статья 33. Төп нигезлэмэлэр

1. Жир кишэрлеклэрэннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрлөрө Дүүлэт теркөвө, кадастр хэм картография федераль хезмэтенөң 2020 елның 10 декабрөндөгө П/0412 номерлы боерыгы белән расланган жир кишэрлеклэрэннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрлөрө классификаторы нигезендө билгеләнө.

2. Линияле объектларны (гомуми файдаланудагы тимер юллардан хэм гомуми файдаланудагы федераль хэм региональ эһәмиятле автомобиль юлларыннан тыш) урнаштыру, саклагыч корылмаларны (утыртмаларны), мелиорация объектларын, антенна-мачта корылмаларын, мөгълүмат хэм геодезик тамгаларны урнаштыру телөсө кайсы территориаль зонада рөхсэт ителгэн файдалануның рөхсэт ителгэн төрлөрө исемлегендө күрсөтелмичө генө рөхсэт ителө.

3. Жир кишэрлеклэрэннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрлөрөн тасвирлау:

Рөхсэт ителгэн куллану төрөнөң коды *	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөн тасвирлау *	рөхсэт ителгэн файдалану төрөн тасвирлауга шөрөхлөр
1.0	Авыл хужалыгы файдалануы	Авыл хужалыгын алып бару. Элеге төрдөгө рөхсэт ителгэн файдалануның эттөлеге 1.1-1.20 кодлары белән рөхсэт ителгэн куллану төрлөрөнөң эттөлеген үз эченө ала, шул исәптән авыл хужалыгы продукциясен саклау хэм эшкөртү өчен файдаланыла торган биналарны хэм корылмаларны урнаштыруны
1.1	Үсемлекчелек	Авыл хужалыгы культураларын үстерүгө бөйле хужалык эшчәнлеген гамөлгө ашыру. Элеге төр куллануның эттөлеге рөхсэт ителгэн файдалану төрлөрөнөң 1.2-1.6 кодлары белән рөхсэт ителгэн куллану төрлөрөнөң эттөлеген үз эченө ала
1.2	Бөртекле хэм башка авыл хужалыгы культуралары үстерү	Бөртекле, кузаклы, азык, техник, майлы, эфир майлы, башка авыл хужалыгы культуралары житештерүгө бөйле авыл хужалыгы жирлөрөндө хужалык эшчәнлеген гамөлгө ашыру
1.3	Яшелчөчелек	Авыл хужалыгы жирлөрөндө бөрөңге, яфрак, жилөк-жимеш, суганчалы хэм бахча авыл хужалыгы культуралары житештерүгө бөйле, шул исәптән теплицалар куллануга бөйле хужалык эшчәнлеген гамөлгө ашыру
1.4	Тонлаучы, дару, чөчөк культураларын үстерү	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән чөй, дару хэм чөчөк культуралары житештерүгө бөйле авыл хужалыгы жирлөрөндө гамөлгө ашыру
1.5	Бакчачылык	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән күпбеллык жилөк-жимеш культуралары, виноград хэм башка күпбеллык культуралар үстерүгө бөйле авыл хужалыгы жирлөрөндө гамөлгө ашыру
1.6	Житен хэм киндер үстерү	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән житен, киндер үстерү белән бөйле авыл хужалыгы жирлөрөндө гамөлгө ашыру
1.7	Терлекчелек	Терлекчелек продукциясен житештерүгө, шул исәптән печән чабу, авыл хужалыгы терлеклөрөн көтүгө, нөселле терлеклөр үрчөтүгө, нөселле продукция (материал) житештерүгө хэм алардан файдалануга, авыл хужалыгы терлеклөрөн тоту хэм

		үрчетү, житештерү, саклау һәм беренчел эшкәртү өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыруга бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру. Әлеге төр рөхсәт ителгән куллануның эчтәлегенә үз эченә 1.8-1.11, 1.15, 1.19, 1.20 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрлөрөнә эчтәлеген ала
1.8	Хайван асрау	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән авыл хужалыгы терлекләрен (мөгезле эре терлекләренә, сарыкларны, кәжәләрне, атларны, дөяләрне, боланнарны) үрчетүгә бәйле авыл хужалыгы жирләрендә гамәлгә ашыру; печән чабу, авыл хужалыгы терлекләрен көтү, терлек азыгы житештерү, авыл хужалыгы терлекләрен тоту һәм үрчетү өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле терлекләр үрчетү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан файдалану
1.9	Жәнлекчелек	Кыйммәтле мехлы жәнлекләренә үрчетү белән бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; жәнлекләренә тоту һәм үрчетү, житештерү, саклау һәм продукцияне беренчел эшкәртү өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле жәнлекләр үрчетү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан файдалану
1.10	Кошчылык	Кошларның, шул исәптән су йөзүче кошларның йорт токымнарын үрчетүгә бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; хайваннар тоту һәм үрчетү, кошчылык продукциясен житештерү, саклау һәм беренчел эшкәртү өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле терлекләр үрчетү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан файдалану
1.11	Дуңгызчылык	Хужалык эшчәнлеген дуңгызлар үрчетүгә бәйле гамәлгә ашыру; терлекләренә тоту һәм үрчетү, житештерү, саклау һәм продукцияне беренчел эшкәртү өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле терлекләр үрчетү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан файдалану
1.12	Умартачылык	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән авыл хужалыгы жирләрендә бал кортларын һәм башка фйдалы бөжәкләрне үрчетү, тоту һәм алардан файдалану буенча гамәлгә ашыру; умартачылык һәм башка фйдалы бөжәкләр үрчетү өчен кирәкле умарталарны, башка объектларны һәм жайланмаларны урнаштыру; умартачылык продукциясен саклау һәм беренчел эшкәртү өчен файдаланыла торган корылмаларны урнаштыру
1.13	Балыкчылык	Балыкчылык объектларын (аквакультураны) үрчетү һәм (яисә) тоту, үстерү белән бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; балыкчылыкны (аквакультураны) гамәлгә ашыру өчен кирәкле биналарны, корылмаларны, жиһазларны урнаштыру
1.14	Авыл хужалыгын фәнни яктан тәмин итү	Фәнни һәм селекция эшен гамәлгә ашыру, фән күзлегеннән караганда үсемлекләр һәм хайваннар дөньясы үрнәкләрен алу өчен авыл хужалыгы алып бару; үсемлекләренә генетик ресурслары коллекцияләрен урнаштыру
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	Авыл хужалыгы продукциясен житештерү, саклау, беренчел һәм тирән эшкәртү өчен кулланыла торган биналарны, корылмаларны урнаштыру
1.16	Кыр кишәрлекләрендә шәхси ярдәмче хужалык алып бару	Капиталь төзелеш объектларын төзү хокукыннан башка авыл хужалыгы продукциясен житештерү

1.17	Питомниклар	Авыл хужалыгында кулланыла торган агач һәм куакларны, шулай ук үсентеләр һәм орлыклар алу өчен башка авыл хужалыгы культураларын үстерү һәм сату; авыл хужалыгы житештерүенен күрсәтелгән төрләр өчен кирәкле корымаларны урнаштыру
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәмин итү	Авыл хужалыгы алып бару өчен файдаланыла торган машина-транспорт һәм ремонт станцияләрен, ангарларны һәм гаражларны авыл хужалыгы техникасы, амбарларны, су жыю башняларын, трансформатор станцияләрен һәм башка техник жиһазларны урнаштыру
1.19	Печән чабу	Үләннәрне чабу, печән жыю һәм эзерләү
1.20	Авыл хужалыгы хайваннарын көтүлектә йөртү	Авыл хужалыгы хайваннарын көтүлектә йөртү
2.0	Торак төзелеше	Төрле төрдәге торак урыннарын урнаштыру һәм аларда яшәүне тәмин итү. Торак төзелешенә кеше яшәү өчен билгеләнгән биналар (алардагы бүлмәләр) керә, түбәндәгечә файдаланыла торган биналардан (торактан) тыш: - вакытлыча яшәү өчен торак урын бирүдән эшмәкәрлек файдасы алу максатында (кунакханәләр, ял йортлары);- халыкны дөвәләу яки социаль хезмәт күрсәтү белән бер үк вакытта яшәү өчен (шифаханәләр, бала йортлары, картлар йортлары, хастаханәләр);- производствоның өзлексез эшләвен тәмин итү ысулы буларак (вахта биналары, житештерү объектларында торак хезмәтен үтәүче урыннар);- режимлы учреждение эшчәнлеген тәмин итү ысулы буларак (казармалар, каравыл биналары, иректән мэхрүм итү урыннары, сак астында тоту). Әлеге төр куллануның эчтәлегенә 2.1-2.3, 2.5-2.7.1 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренен эчтәлеген үз эченә ала.
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	Торак йортны урнаштыру (гражданнар тарафыннан мондый бинада яшәү белән бәйлә көнкүреш һәм башка ихтыяжларны канәгатьләндерү өчен билгеләнгән бүлмәләрдән һәм ярдәмче куллану биналарынан торган һәм күчмәсез мөлкәтнең мөстәкыйль объектларына бүлү өчен билгеләнмәгән жир өсте катлары саны өчтән, биеклегенә егерме метрдан артмаган аерым бина); авыл хужалыгы культураларын үстерү; индивидуаль гаражлар һәм хужалык корымаларын урнаштыру. Комментарий: Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төре, торак йорттан кала, коймалар, чүп-чар чокырларын, бәдрәфләр, сарайлар һәм башка ишегалды корымаларын урнаштыру мөмкинлеген күздә тоту.
2.1.1	Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше	Азкатлы күпфатирлы йортларны урнаштыру (4 катка кадәр биеклектәге күпфатирлы йортлар, мансардныкын да кертеп); спорт һәм балалар майданчыкларын, ял итү майданчыкларын төзекләндерү; аз катлы күпфатирлы йортта мондый биналарның гомуми майданы йорт биналарының гомуми майданының 15%тан артыграгын тәшкил итмәсә, өстәп төзелгән, янкорма һәм өстәп төзелгән-кушып төзелгән биналарда торак төзелешенә хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру. Комментарий: Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төре, торак йорттан тыш, коймалар, чүп-чар чокырлары, сарайлар һәм башка ишегалды корымаларын урнаштыру мөмкинлеген күздә тоту.
2.2	Шәхси ярдәмче	Рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлауда күрсәтелгән торак

	хужалык алып бару өчен (йорт янындагы жир кишэрлеге)	йортны 2.1 коды белән урнаштыру; авыл хужалыгы продукциясен житештерү; гараж һәм башка ярдәмче корылмалар урнаштыру; авыл хужалыгы хайваннарын тоту. Комментарий: Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төре, торак йорттан тыш, коймалар, чүп-чар чокырлары, бәдрәф, сарайлар һәм башка ишегалды корылмаларын урнаштыру мөмкинлеген күздә тоту.
2.3	Блокланган торак төзелеше	Күрше торак йортлары булган бер яисә берничә уртақ дивар (өч каттан да артмаган, берләштерелгән йортларның гомуми саны ун йорттан артмаган һәм аларның һәркайсы бер гаилә яшәү өчен билгеләнгән торак йортның гомуми диварына (гомуми стеналарга) күрше йорт яисә күрше йортлар белән янәшә йортлардан башка уртақ диварга (гомуми диварга) ия, ул аерым жир кишәрлегендә урнашкан һәм гомуми файдалану территориясенә (блокланган торак йортлар) чыга ала; декоратив һәм жимеш агачлары, яшелчә һәм жиләк культуралары үрчетү; индивидуаль гаражлар һәм башка ярдәмче корылмалар урнаштыру; спорт һәм балалар майданчыкларын, ял итү майданчыкларын төзекләндерү. Комментарий: Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төре, торак йорттан тыш, коймалар, чүп-чар чокырлары, бәдрәф, сарайлар һәм башка ишегалды корылмаларын урнаштыру мөмкинлеген күздә тоту.
2.4	Күчмә торак	Торак буларак файдалануга яраклы корылмаларны (палатка шәһәрчәкләре, кемпинглар, торак вагончыклары, торак прицеplары) аталган корылмаларны жир кишәрлегендә яисә гомуми файдалануга билгеләнгән инженерлык корылмалары булган жир кишәрлекләренә тоташтыру мөмкинлеге белән урнаштыру
2.5	Уртача катлы торак төзелеше	Күпфатирлы катлар саны белән сигез каттан югары булмаган йортларны урнаштыру; төзекләндерү һәм яшелләндерү; жир асты гаражларын һәм автостоянкаларны урнаштыру; спорт һәм балалар майданчыкларын, ял итү майданчыкларын төзекләндерү; күпфатирлы йортта мондый биналарның гомуми майданы йорт биналарының гомуми майданының 20%тан күбрәге булмаса, күпфатирлы йортның кушып төзелгән, янына төзелгән һәм кушып төзелгән-янына төзелгән биналарында торак төзелешенә хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру. Комментарий: Әлеге Кагыйдәләргә карата рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төре жир өстендә биш каттан сигез катка кадәр булган торак йортларны урнаштыру мөмкинлеген күздә тоту
2.6	Күпкатлы торак төзелеше (биек төзелеш)	Тугыз катлы һәм аннан да югарырак катлы күп фатирлы йортларны урнаштыру; йорт яны территорияләрен төзекләндерү һәм яшелләндерү; спорт һәм балалар майданчыкларын, хужалык майданчыкларын һәм ял итү майданчыкларын төзекләндерү; жир асты гаражларын һәм автостоянкаларны урнаштыру, күпфатирлы йорттагы мондый биналарның майданы йортның гомуми майданының 15%ыннан артмаган булса, күпфатирлы йортның аерым урыннарында кушып төзелгән, янына төзелгән һәм кушып төзелгән-янына төзелгән күпфатирлы йортларда торак төзелешенә хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру. Комментарий: Әлеге Кагыйдәләргә карата рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төре жир өстендә тугыз каттан алып егерме катка кадәр булган торак йортларны урнаштыру мөмкинлеген

		күздө тота.
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	Урнашуы 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.4.1, 3.5.1, 3.6, 3.7, 3.10.1, 4.1, 4.3, 4.4, 4.6, 5.1.2, 5.1.3 кодлары белән рөхсәт ителгән файдалану төрләре белән каралган капитал төзелеш объектларын урнаштыру, әгәр аларны урнаштыру торак төзелешенә хезмәт күрсәтү өчен кирәк булса, шулай ук гражданның яшәве белән бәйлә булса, әйләнә-тирә мохиткә һәм санитария иминлегенә зыян китермәсә, яшәүчеләрнең хокукларын бозмаса, санитария зонасын билгеләүне таләп итмәсә.
2.7.1	Автотранспортны саклау	Аерым торучы һәм төзелгән гаражларны, шул исәптән автотранспортны саклау өчен билгеләнгән жир асты гаражларын, шул исәптән урнаштыру 4.9 коды белән рөхсәт ителгән файдалану төрен тоту каралган гаражлардан тыш, машина-уринга бүленгән урыннарны урнаштыру.
3.0	Капиталь төзелеш объектларыннан ижтимагый файдалану	Капиталь төзелеш объектларын кешенең көнкүреш, социаль һәм рухи ихтыяжларын канәгатьләндерү максатларында урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегә 3.1 - 3.10.2 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләрен үз эченә ала.
3.1	Коммуналь хезмәт	Физик һәм юридик затларны коммуналь хезмәтләр белән тәмин итү максатларында биналар һәм корымалар урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегә 3.1.1 - 3.1.2 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләрен үз эченә ала.
3.1.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	Су, жылылык, электр, газ белән тәмин итә торган биналар һәм корымалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчмәсез милек объектларын (котельныйлар, су алу корымалар, чистарту корымалары, насос станцияләре, суүткәргечләр, электр үткәргечләр, трансформатор подстанцияләр, газүткәргечләр, элемент линияләре, телефон станцияләре, канализацияләр, стоянкалар, жыештыру һәм авария техникасына гаражлар һәм остаханәләр, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корымалар) чистарту һәм жыештыру
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	Коммуналь хезмәтләр күрсәтелүгә бәйлә рәвештә физик һәм юридик затларны кабул итү өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру
3.2	Социаль хезмәт	Гражданның социаль ярдәм күрсәтү өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегә 3.2.1 - 3.2.4 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.2.1	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	Картлар йортларын, бала йорты, балалар йортларын, йорт-жирсез гражданның өчен куну пунктларын урнаштыру; күчмәс милеккә булганнарны, качаклар дип танылган затларны вакытлыча урнаштыру өчен капитал төзелеш объектларын урнаштыру
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	Психологик һәм түләүсез юридик ярдәм хезмәтләре, социаль, пенсия һәм башка хезмәтләр (халыкны эш белән тәмин итү хезмәте, аз керемле гражданның туендыру пунктлары) өчен билгеләнгән биналарны социаль ярдәм күрсәтү һәм социаль яисә пенсия түләүләрен билгеләү мәсьәләләре буенча, шулай ук коммерциягә карамаган ижтимагый оешмаларны урнаштыру өчен

		урнаштыру: коммерциячел булмаган фондлар, хэйрия оешмалары, кызыксынулар буенча клублар
3.2.3	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	Почта, телеграф, шәһәрара һәм халыкара телефон элемтәсе хезмәтләре күрсәтү пунктларын урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру
3.2.4	Тулай торақлар	Урнашуы 4.7 коды белән рөхсәт ителгән файдалану төре эчтәлеге белән каралган биналардан тыш, гражданның эш, хезмәт итү яисә уку вакытына яшәү өчен билгеләнгән тулай торақларны урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру
3.3	Көн күреш хезмәте	Халыкка яисә оешмаларга көн күреш хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (вак ремонт, ателье, мунча, чәчтараш, химик чистарту, күмү бюрлары) урнаштыру
3.4	Сәламәтлек саклау	Гражданның медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру. Элеге төр куллануның эчтәлеге 3.4.1 - 3.4.2 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренә эчтәлеген үз эченә ала
3.4.1	Амбулатор-поликлиника хезмәте	Гражданның амбулатор-поликлиника медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (поликлиникалар, фельдшерлык пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сөт кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләр) урнаштыру
3.4.2	Стационар медицина хезмәте	Стационарда гражданның медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (хастаханәләренә, бала тудыру йортларын, диспансерларны, фәнни-медицина учреждениеләрен һәм стационарда дөвалау буенча хезмәт күрсәтүне тәмин итә торган башка объектларны) урнаштыру; ашыгыч ярдәм станцияләрен урнаштыру; санитария авиациясе мәйданчыкларын урнаштыру
3.4.3	Махсус билгеләнешле медицина оешмалары	Суд-медицина һәм патологик-анатомик экспертиза (морглар) уздыруны гамәлгә ашыручы медицина оешмаларын урнаштыру өчен капитал төзелеш объектларын урнаштыру
3.5	Мәгариф һәм белем бирү	Тәрбия, белем бирү һәм агарту өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру. Элеге төр куллануның эчтәлеге 3.5.1 - 3.5.2 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләренә эчтәлеген үз эченә ала.
3.5.1	Мәктәпкәчә һәм урта башлангыч гомуми белем	Мәгариф, мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (балалар яслеләре, балалар бакчалары, мәктәпләр, лицейлар, гимназияләр, сәнгать, музыка мәктәпләре, белем бирү түгәрәкләре һәм белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы башка оешмалар), шул исәптән физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнгән өчен билгеләнгән биналарны, спорт корымаларын урнаштыру
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем	Һөнәри белем бирү һәм агарту өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (һөнәри техник училищелар, көллиятләр, сәнгать, музыка училищелары, белем жәмгыятьләре, институтлар, университетлар, белгечләренә яңадан әзерләү һәм квалификация күтәрү буенча оешмалар һәм башка белем һәм мәгариф эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмалар), шул исәптән укучыларның физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнгән өчен билгеләнгән биналар, спорт корымаларын урнаштыру

3.6	Мэдэни үсеш	Мэдэният объектларын урнаштыру өчен билгелэнгэн биналар һәм корылмалар урнаштыру. Элеге төр куллануның эчтәлеге 3.6.1 - 3.6.3 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрлөрөнөң эчтәлеген үз эченә ала.
3.6.1	Мэдэни-ял итү эшчәнлеге объектлары	Музейлар, күргэмә заллары, сэнгәт галереяләре, мэдэният йортлары, китапханәләр, кинотеатрлар һәм кинозаллар, театрлар, филармонияләр, концерт заллары, планетарийлар урнаштыру өчен билгелэнгэн биналарны урнаштыру
3.6.2	Мэдэният һәм ял парклары	Мэдэният һәм ял паркларын урнаштыру
3.6.3	Цирклар һәм ерткычлар тоту урыннары	Цирклар, ерткычлар тоту урыннары, зоопарклар, зоосаңлар, океанариумнар урнаштыру һәм кыргый хайваннарны ябып тоту эшчәнлеге төрлөрөн тормышка ашыру өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру
3.7	Дини файдалану	Дини файдаланудагы биналарны һәм корылмаларны урнаштыру. Элеге төр куллануның эчтәлеге 3.7.1 - 3.7.2 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрлөрөнөң эчтәлеген үз эченә ала.
3.7.1	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар башкару өчен билгелэнгэн биналарны һәм корылмаларны (шул исәптән чиркәүләре, соборларны, храмнарны, часовняларны, мәчетләре, гыйбадәт кылу йортларын, синагогларны) урнаштыру
3.7.2	Дини идарә һәм мәгариф	Дини затлар, дин әһелләре һәм дин әһелләре даими булу урыны өчен билгелэнгэн биналарны дини хезмәт башкаруга бәйле рәвештә, шулай ук хәйрия һәм дини белем бирү эшчәнлеген (монастырьлар, скитлар, руханилар йорты, якшәмбе һәм дини мәктәпләр, семинарияләр, дини училищелар) гамәлгә ашыру өчен урнаштыру
3.8	Ижтимагый идарә	Жәмәгәт идарәсе органнарын һәм оешмаларын урнаштыру өчен билгелэнгэн биналарны урнаштыру. Элеге төр куллануның эчтәлеге 3.8.1 - 3.8.2 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрлөрөнөң эчтәлеген үз эченә ала.
3.8.1	Дәүләт идарәсе	Дәүләт органнарын, дәүләт пенсия фондын, жирле үзидарә органнарын, судларны, шулай ук эшчәнлекләрен турыдан-туры тәэмин итүче яисә дәүләт һәм (яисә) муниципаль хезмәтләр күрсәтүче оешмаларны урнаштыру өчен билгелэнгэн биналарны урнаштыру
3.8.2	Вәкиллең эшчәнлеге	Чит дәүләтләрең һәм Россия Федерациясе субъектларының дипломатик вәкиллеңләре, Россия Федерациясәндә консул учреждениеләре өчен билгелэнгэн биналарны урнаштыру
3.9	Фәнни эшчәнлекне тәэмин итү	Фәнни эшчәнлекне тәэмин итү өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру. Элеге төр куллануның эчтәлеге 3.9.1 - 3.9.3 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрлөрөнөң эчтәлеген үз эченә ала
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсәндә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлекне тәэмин итү	Әйләнә-тирә мохиттә бара торган физик һәм химик процессларны күзәтү өчен билгелэнгэн капитал төзелеш объектларын урнаштыру, аның гидрометеорология, агрометеорология һәм гелиогеофизик характеристикаларын билгеләү, атмосфера һавасының, туфракның, су объектларының пычрану дәрәжәсен, шул исәптән гидробиологик күрсәткечләр буенча, һәм жир тирәли - космик кинлекләре, гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә кулланыла торган биналарны һәм корылмаларны (доплерск метеорологик радиолокаторлары, гидрологик постлар һәм башкалар) билгеләү

3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәрү	Фәнни эзләнү, тикшеренүләр һәм эшләнмәләр үткәрү өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны (фәнни-тикшеренү һәм проект институтларын, фәнни үзәкләрне, инновацион үзәкләрне, дәүләт фәннәр академияләрен, тәҗрибә-конструкторлык шул исәптән тармак үзәкләрен) урнаштыру
3.9.3	Фәнни сынаулар үткәрү	Эзләнүләр үткәрү, тәҗрибә сәнәгать үрнәкләрен сынау өчен, фәнни эзләнүләр, тикшеренүләр һәм эшләнмәләр, фәнни һәм селекция эшләре алып баручы, фәнни күзлектән караганда кыйммәтле булган үсемлекләр һәм хайваннар дөньясы үрнәкләрен алу өчен авыл һәм урман хужалыгын алып баручы оешмаларны урнаштыру өчен, биналарны һәм корылмаларны урнаштыру
3.10	Ветеринар хезмәте	Ветеринария хезмәтләре күрсәтү, авыл хужалыгы булмаган хайваннарны кеше күзәтүе астында тоту яисә үрчәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегенә 3.10.1 - 3.10.2 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	Ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын хайваннарны карап тотудан башка урнаштыру
3.10.2	Хайваннар өчен приютлар	Стационарда ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру; авыл хужалыгы булмаган хайваннарны кеше күзәтчелегендә карап тоту, үрчәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру, йортсыз хайваннарны тоту һәм дөваллау буенча хезмәтләр күрсәтү; хайваннар өчен кунакханәләр оештыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру
4.0	Эшкуарлык	Капитал төзелеш объектларын сәүдә, банк һәм башка эшкуарлык эшчәнлегенә нигезендә табыш алу максатларында урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегенә рөхсәт ителгән куллану төрләренең 4.1 - 4.10 кодларында каралган эчтәлеген үз эченә ала
4.1	Эшлекле идарә	Капитал төзелеш объектларын дәүләт яисә муниципаль идарә һәм хезмәтләр күрсәтү белән бәйлә булмаган идарә эшчәнлегенә объектларын урнаштыру, шулай ук оешмалар арасында сату вакытында товар тапшыруны таләп итмәгән алыш-бирешләр кылуны тәмин итү, шул исәптән биржа эшчәнлегенә (банк һәм иминият эшчәнлегеннән тыш) максатында урнаштыру
4.2	Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күнел ачу үзәкләре (комплекслар))	Товарлар сатуны гамәлгә ашыручы бер яисә берничә оешманы урнаштыру һәм (яисә) хезмәтләр күрсәтү максатыннан, 4.5 - 4.8.2 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләре эчтәлегенә туры китереп, гомуми мәйданы 5000 кв.м лы капитал төзелеш объектларын урнаштыру; хезмәткәрләр автомобильләре һәм сәүдә үзәгенә килүчеләр өчен гаражлар һәм (яисә) стоянкалар урнаштыру
4.3	Базарлар	Даими яисә вакытлыча сәүдә (ярминкә, базар) оештыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, корылмаларны урнаштыру, һәр сәүдә урынында 200 квадрат метрдан артык мәйдан булмавын исәпкә алып; хезмәткәрләр автомобильләре һәм базарга килүчеләр өчен гаражлар һәм (яисә) тукталышлар урнаштыру
4.4	Кибетләр	Сәүдә мәйданы 5000 кв. метрга кадәр булган товарларны сату өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру

4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	Банк һәм иминият хезмәтләре күрсәтә торган оешмаларны урнаштыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру
4.6	Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннары (рестораннар, кафелар, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру
4.7	Кунакханә хезмәте	Кунакханәләрне, шулай ук аларда вакытлыча яшәү өчен торак урыны бирүдән эшкуарлык файдасын алу максатында кулланыла торган башка биналарны урнаштыру
4.8	Күңел ачулар	Күңел ачу өчен билгеләнгән биналар һәм корылмалар урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 4.8.1 - 4.8.3 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренен эчтәлеген үз эченә ала
4.8.1	Күңел ачу чаралары	Күңел ачу чараларын, сәяхәтләрне оештыру өчен билгеләнгән, дискотекалар һәм бию мәйданчыклары, төнге клублар, аквапарклар, боулинг, аттракционнар һ.б.лар, уен автоматлары (азартлы уеннар үткәрү өчен файдаланыла торган уен жиһазларыннан тыш), уен мәйданчыклары урнаштыру өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру
4.8.2	Азартлы уеннар үткәрү	Букмекер контораларын, тотализаторларны, аларның уен зоналарыннан тыш ставкаларны кабул итү пунктларын урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны урнаштыру
4.8.3	Уен зоналарында азартлы уеннар үткәрү	Биналар һәм корылмаларны уен биналарын, азартлы уеннар һәм уен өстәлләре уздыру өчен кулланыла торган уен автоматлары залларын урнаштыру рөхсәт ителгән уен зоналарында урнаштыру, шулай ук уен зоналарына килүчеләр өчен кунакханәләр һәм жәмәгать туклануы биналарын урнаштыру
4.9	Хезмәт күрсәтү гаражлары	3.0, 4.0 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләрендә каралган эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яисә вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау өчен стоянкалар урнаштыру, шулай ук гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны урнаштыру һәм саклау өчен
4.9.1	Юл сервисы объектлары	Юл сервисы биналарын һәм корылмаларын урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 4.9.1.1 - 4.9.1.4 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләренен эчтәлеген үз эченә ала.
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; юл сервисы объектлары сыйфатында жәмәгать туклануын оештыру өчен кирәкле сәүдә кибетләрен, биналарны урнаштыру
4.9.1.2	Юл ялын тээмин итү	Юл сервисы (мотельләр) сыйфатында кунакханә хезмәтләре күрсәтү өчен биналар урнаштыру, шулай ук тиешле сәүдә кибетләрен, жәмәгать туклануын юл сервисы объектлары сыйфатында оештыру өчен биналар урнаштыру
4.9.1.3	Автомобиль мойкалары	Автомобиль мойкаларын урнаштыру, шулай ук юлдаш сәүдә кибетләрен урнаштыру
4.9.1.4	Автомобильләрен ремонтлау	Автомобильләрен ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән остаханәләрне һәм юл сервисының башка объектларын урнаштыру, шулай ук юлдаш сәүдә кибетләрен урнаштыру
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	Күргәзмә-ярминкә һәм конгресс эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, корылмаларны, күрсәтелгән чараларга хезмәт күрсәтү өчен кирәкле эшчәнлекне

		дә кертеп урнаштыру (экспозиция майданын төзү, чараларда катнашучыларның туклануын оештыру)
5.0	Ял (рекреация)	Спорт, физик культура, жәяүле яисә югары менеп йөрүләр, ял һәм туризм белән шөгыйльләнү өчен урыннар, табигатьне күзәтү, пикниклар, ау, балык тоту һәм башка эшчәнлек урыннарын тәртипкә китерү; шәһәр урманнарын, скверларны, буаларны, күлләрне, сусаклагычларны, пляжларны булдыру һәм карау, шулай ук аларда ял урыннарын төзекләндерү. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 5.1 - 5.5 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала
5.1	Спорт	Спорт белән шөгыйльләнү өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 5.1.1 - 5.1.7 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала
5.1.1	Спорт-тамаша чараларын тээмин итү	500 урынлы тамашачылар өчен махсус урыннар булган спорт-тамаша биналарын һәм корылмаларны (стадионнарны, спорт сарайларын, боз сарайларын, ипподромнарны) урнаштыру
5.1.2	Биналарда спорт белән шөгыйльләнүне тээмин итү	Биналарда һәм корылмаларда спорт клублары, спорт заллары, бассейннар, физкультура-савыктыру комплекслары урнаштыру
5.1.3	Спорт белән шөгыйльләнү өчен майданчыклар	Ачык һавада спорт һәм физкультура белән шөгыйльләнү өчен майданчыклар (физкультура майданчыклары, йөгөрү юллары, спорт уены өчен кырлар) урнаштыру
5.1.4	Спорт белән шөгыйльләнү өчен жиһазландырылган майданчыклар	Спорт һәм физкультура белән шөгыйльләнү өчен корылмаларны ачык һавада урнаштыру (теннис кортлары, автодромнар, мотодромнар, трамплиннар, спорт атулары)
5.1.5	Су спорты	Су спорт төрләре белән шөгыйльләнү өчен спорт корылмаларын урнаштыру (су спорт төрләрен оештыру һәм тиешле инвентарьны саклау өчен кирәкле причаллар һәм корылмалар)
5.1.6	Авиация спорты	Спорт корылмаларын спортның авиация төрләре белән шөгыйльләнү өчен урнаштыру (ангарлар, очып китү-утирту майданчыклары һәм тиешле инвентарьны саклау өчен кирәкле башка корылмалар)
5.1.7	Спорт базалары	Аларда озак яшәүче затларның спорт эзерлеге гамәлгә ашырыла торган спорт базаларын һәм лагерьларын урнаштыру
5.2	Табигый-танып белү туризмы	Табигатьбелән танышу буенча походлар һәм экскурсияләрүткөрү, жәяүле һәм атта йөрү өчен базалар һәм палаткалы лагерьлар урнаштыру, сукмак һәм юллар кору, эйләнә-тирә табигать мохите турында танып белү белешмәләре булган щитлар урнаштыру; табигатьне саклау һәм табигатьне торгызу буенча кирәкле чараларны гамәлгә ашыру
5.2.1	Туристлык хезмәте	Дәвалау буенча хезмәтләр күрсәтми торган пансионатларны, туристлык кунакханәләрен, кемпингларын, ял йортларын, шулай ук аларда вакытлыча яшәү өчен торак урын бирүдән эшқуарлык файдасын алу максатында кулланыла торган башка биналарны урнаштыру; балалар лагерьларын урнаштыру
5.3	Аучылык һәм балык тоту	Аучылык һәм балык тоту урыннарын төзекләндерү, шул исәптән аучы яисә балыкчы йорты, жәнлекләрнең һәм балык баш санын торгызу һәм тоту өчен кирәкле корылмалар урнаштыру
5.4	Аз үлчәмле суднолар өчен причаллар	Яхталар, катерлар, көймәләр һәм башка кече судноларга причалга тору, саклау һәм хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән корылмаларны урнаштыру

5.5	Гольф яки атта йөрүләр өчен кырлар	Гольф уены өчен урыннар урнаштыру яки атлы сәфәрләр башкару, шул исәптән кирәкле жир эшләрен башкару һәм ярдәмче корылмаларны урнаштыру, трибуналар урнаштыруны күздә тотмаган атлы спорт манежлары урнаштыру
6.0	Житештерү эшчәнлегә	Файдалы казылмаларны чыгару, аларны эшкәртү, сәнәгать ысулы белән эйберләр эерләү максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру. Комментарий: Рөхсәт ителгән файдалануның элегә төрөн күрсәтелгән территориаль зона тематикасына туры килми торган сәнәгать объектларының территориаль зонасы чикләрендә булган очракта кулланырга кирәк
6.1	Жир асты байлыктарыннан файдалану	Геологик эзләнүләрне гамәлгә ашыру; файдалы казылмаларны ачык (карьерлар, отваллар) һәм ябык (шахталар, скважиналар) ысуллар белән чыгару; капитал төзелеш объектларын, шул исәптән жир асты объектларын, файдалы казылмалар чыгару максатларында урнаштыру; чимал транспортлауга һәм (яисә) сәнәгать эшкәртүенә эерләү өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру; файдалы казылмалар чыгару авылар территориядә башкарылса, жир асты байлыктарыннан файдалану максатлары өчен кирәкле биналарга һәм корылмаларга хезмәт күрсәтүче хезмәткәрләргә яшәү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру
6.2	Авыр сәнәгать	Тау-баегу һәм тау-эшкәртү, металлургия, машина төзелеше сәнәгате капитал төзелеш объектларын урнаштыру, шулай ук суднолар төзелеше, авиатөзелеш, вагон төзү, машина төзелеше, станоклар төзү продукциясен эерләү һәм ремонтлау, шулай ук эксплуатацияләү өчен саклау яисә санитар-саклау зоналарын урнаштыру каралган башка шундый сәнәгать предприятиеләрен урнаштыру, моңа сәнәгать объекты рөхсәт ителгән файдалануның башка төрөнә кертелгән очраклар керми
6.2.1	Автомобиль төзелеше сәнәгате	Транспорт чаралары һәм жиһазлар житештерү, автомобильләр житештерү, автомобиль кузовлары житештерү, прицеплар, ярымприцеплар һәм бер яисә берничә төр транспорт белән йөртү, автомобильләр һәм аларның двигательләре өлешләрен житештерү өчен билгеләнгән контейнерлар житештерү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру
6.3	Жиңел сәнәгать	Текстиль, фарфор-фаянс, электрон сәнәгать өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру
6.3.1	Фармацевтика сәнәгате	Фармацевтика житештерүе өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, шул исәптән аларга карата сак яисә санитар-яклау зоналарын билгеләү каралган объектларны урнаштыру
6.4	Азык-төлек сәнәгате	Авил хужалыгы продукциясен аларны башка продукциягә китерә торган ысул белән эшкәртүгә (консервлау, ыслау, икмәк пешерү), шул исәптән эчемлекләр, алкоголь эчемлекләр һәм тәмәке эйберләре житештерү өчен дә азык-төлек сәнәгате объектларын урнаштыру
6.5	Нефтехимия сәнәгате	Угледород чималын эшкәртү, ашламалар, полимерлар, көнкүреш билгеләнешендәге химик продукция һәм мондый продукция житештерү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, шулай ук башка шундый сәнәгать предприятиеләрен урнаштыру
6.6	Төзелеш сәнәгате	Житештерү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын:

		төзелеш материаллары (кирпечләр, пиломатериаллар, цемент, беркетү материаллары), көнкүреш һәм төзелеш газ һәм сантехника жиһазлары, лифтлар һәм күтәргечләр, столяр продукция, жыелма йортлар яки аларның өлешләре һәм башка шундый продукция житештерү өчен урнаштыру
6.7	Энергетика	Гидроэнергетика объектларын, жылылык станцияләрен һәм башка электр станцияләрен урнаштыру, электр станцияләре (золоотваллар, гидротехник корымалар) өчен хезмэт күрсәтүче һәм ярдәмче корымалар урнаштыру; урнаштыруы 3.1 коды белән рөхсәт ителгән файдалану төре белән каралган энергетика объектларыннан тыш, электр челтәре хужалыгы объектларын урнаштыру
6.7.1	Атом энергетикасы	Атом энергиясен, шул исәптән атом станцияләрен, атом-төш жайланмаларын (фәнни максатларда булдырылганнардан тыш), атом-төш материалларын һәм радиоактив матдәләрне саклау пунктларын электр станцияләре өчен хезмэт күрсәтүче һәм ярдәмче корымаларны урнаштыру; атом электр станцияләренә хезмэт күрсәтүче электр челтәре хужалыгы объектларын урнаштыру
6.8	Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын урнаштыру, шул исәптән һава радиореле, жир өсте һәм жир асты элемтә кабель линияләрен, радиофикация линияләрен, антенна кырларын, элемтә кабельле линияләрендә көчәйтү пунктларын, спутник элемтә һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасын кертеп, урнаштырылуы рөхсәт ителгән куллану төрләрен 3.1.1, 3.2.3 кодлары белән үз эченә алган эчтәлегендә каралган элемтә объектларыннан тыш
6.9	Складлар	Сәнәгать базалары, складлары, төяү терминаллары һәм доклары, нефть саклагычлар һәм нефть төяү станцияләре, газ саклагычлар һәм аларга хезмэт күрсәтүче газ конденсатлы һәм газ кудыру станцияләре, элеваторлар һәм азык-төлек складлары, тимер юл күчерү складларыннан тыш, йөк булдырылган житештерү комплексларының бер өлеше булмаган (стратегик запасларны саклаудан тыш) йөкләрен вакытлыча саклау, бүлү һәм күчерү корымаларын урнаштыру
6.9.1	Склад майданчыклары	Ачык һавада йөкләргә вакытлыча саклау, бүлү һәм бушату (стратегик запасларны саклаудан тыш)
6.10	Космик эшчәнлекне тээмин итү	Космодромнарны, старт комплексларын һәм жибәрү жайланмаларын, команда-үлчәү комплексларын, космик объектлар очышлары белән идарә итү үзәкләрен, мәгълүматны кабул итү, саклау һәм эшкәртү пунктларын, космик техниканы саклау базаларын, космик объектларны жиргә утырту полигоннарын, космик техниканы эшкәртү өчен эксперименталь база объектларын, космонавтлар эзерләү үзәкләрен һәм жиһазларын, космик эшчәнлекне башкарганда кулланыла торган башка корымаларны урнаштыру
6.11	Целлюлоза-кәгазь сәнәгате	Целлюлоза-кәгазь житештерү, целлюлоза, агач массасы, кәгазь, картон һәм алардан ясалган әйберләр житештерү, нәшрият һәм полиграфия эшчәнлегенә, язылган мәгълүмат чыганаclarын тиражлау өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру
6.12	Фәнни-житештерү	Технологик, сәнәгать, агросәнәгать паркларын, бизнес-

	эшчәнлеге	инкубаторларны урнаштыру
7.0	Транспорт	Кешеләр яки йөкләр ташу яки матдәләр тапшыру өчен кулланыла торган төрлө юллар һәм корылмаларның урнашуы. Әлеге төр куллануның эчтәлегенә үз эченә 7.1 - 7.5 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген ала
7.1	Тимер юл транспорты	Тимер юл транспортында капитал төзелеш объектларын урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегенә үз эченә 7.1.1 - 7.1.2 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген ала
7.1.1	Тимер юллар	Тимер юлларны урнаштыру
7.1.2	Тимер юл ташуларына хезмәт күрсәтү	Биналар һәм корылмаларны, шул исәптән тимер юл вокзалларын һәм станцияләрен, шулай ук жир өсте һәм жир асты биналарын, корылмаларны, тимер юл транспортының башка объектларын эксплуатацияләү, карап тоту, төзү, реконструкцияләү, ремонтлау өчен кирәкле жайланмалар һәм объектлар урнаштыру; төяү-бушату мәйданчыкларын, рельс яны складларын (ягулык-майлау материаллары складларыннан һәм теләсә нинди типтагы автозаправка станцияләреннән, шулай ук тимер юл ташуларын турыдан-туры тәэмин итүгә билгеләнмәгән куркыныч матдәләргә һәм материалларны саклау өчен билгеләнгән складлардан тыш) федераль законнарда билгеләнгән хәрәкәт иминлеге таләпләре үтәлгән очракта, башка объектларны урнаштыру
7.2	Автомобиль транспорты	Автомобиль транспорты биналарын һәм корылмаларын урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегенә үз эченә 7.2.1 - 7.2.3 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген ала
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	Торак пунктлардан читтәге автомобиль юлларын һәм аларга бәйле техник корылмаларны, юл биек стоянкаларын (парковканы) транспорт чараларын шәһәр урамнары һәм юллар чикләрендә урнаштыру, 2.7.1, 4.9, 7.2.3 кодлары белән рәхсәт ителгән файдалану төрләре белән, шулай ук транспорт чараларын саклау өчен билгеләнгән капитал булмаган корылмалардан тыш; юл хәрәкәте иминлеге өчен җаваплы эчке эшләр органнары постларын урнаштыру өчен билгеләнгән объектларны урнаштыру
7.2.2	Пассажирлар ташуга хезмәт күрсәтү	7.6 код белән рәхсәт ителгән файдалану төренең эчтәлегенә белән каралган урнашуы капитал төзелеш объектларыннан тыш, пассажирларга хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны урнаштыру
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт стоянкалары	Кешеләргә билгеләнгән маршрут буенча ташучы транспорт чаралары тукталышын урнаштыру
7.3	Су транспорты	Су юлларында суднолар йөреше өчен ясалма төзелгән эчке су юлларын урнаштыру, эчке су юллары капитал төзү объектларын урнаштыру, диңгез портлары капитал төзү объектларын урнаштыру, капитал төзелеш объектларын, шул исәптән диңгез һәм елга портларын, причалларны, пристаньнарны, гидротехник корылмаларны, навигация җиһазларын һәм суднолар йөрешен һәм су юлы ташуларын тәэмин итү, су транспортына ягулык салу урыннарын урнаштыру
7.4	Һава транспорты	Аэродромнар, вертолет мәйданчыклары (вертодромнар) урнаштыру, гидросамолетларны суга төшерү һәм причал ясау

		өчен урыннар булдыру, һава судноларын очып китү һәм жиргә төшерү (суга төшерү) өчен кирәкле, очышларны һәм башка объектларны радиотехник тээмин итүне урнаштыру, аэропортлар (аэровокзаллар) һәм пассажирларны утырту һәм төшерү, аларга юлдаш хезмәт күрсәтү һәм аларның куркынычсызлыгын тээмин итү өчен кирәкле башка объектларны урнаштыру, шулай ук һава юлы белән йөри торган йөкләрне төяү, бушату һәм саклау өчен кирәкле объектларны урнаштыру; һава судноларына техник хезмәт күрсәтү һәм ремонт ясау өчен билгеләнгән объектлар урнаштыру
7.5	Торбаүткәргеч транспорт	Нефть үткәргечләрне, суүткәргечләрне, газүткәргечләрне һәм башка торба үткәргечләрне, шулай ук аталган торба үткәргечләрне эксплуатацияләү өчен кирәкле башка биналарны һәм корылмаларны урнаштыру
7.6	Урамнан тыш транспорт	Метрополитенны, шул исәптән метрополитенның жир өсте юлларын, утырту станцияләрен, пассажирлар өчен станцияара күчешләрне, электродепоны, вентиляция шахталарын эксплуатацияләү өчен кирәкле корылмаларны урнаштыру; урамнан тыш транспортның бүтән төр жир өсте корылмаларын (монорельс транспортын, канат юллары асылмаларын, фуникулерларны) урнаштыру
8.0	Оборонаны һәм куркынычсызлыкны тээмин итү	Россия Федерациясе Кораллы Көчләренең, башка гаскәрләрен, хәрби формировауларның һәм алар белән идарә итү органнарын сугышчан эзерлеген кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру (хәрби оешмалар, эчке гаскәрләр, учреждениеләр һәм башка объектларны урнаштыру, гаскәрләрне һәм флот көчләрен дислокацияләү), хәрби частьларның сугышка эзерлекне тээмин итүгә юнәлдерелгән хәрби өйрәнүләр һәм башка чаралар уздыру; хәрби училищелар, хәрби институтлар, хәрби университетлар, хәрби академияләр биналарын урнаштыру; таможня эшчәнлеген гамәлгә ашыруны тээмин итүче объектларны урнаштыру. Комментарий: Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төре хәрби комиссариатларны, хәрби чакыру пунктларын, граждандар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр бүлекчәләрен урнаштыру мөмкинлеген күздә тоту
8.1	Кораллы көчләргә тээмин итү	Коралларны, хәрби билгеләнештәге техниканы һәм сугыш кирәк-яракларын эшләү, сынау, ремонт житештерү яки юк итү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру; жир кишәрлекләрен сынау полигоннары, кораллар юк итү һәм, кораллану яки сугыш кирәк-яракларын куллану, житештерү, ремонтлау яки юкка чыгару сәбәпле барлыкка килә торган калдыклар күмү урыннары сыйфатында жиһазлау; дәүләт һәм мобилизация резервларында матди кыйммәтләр запасларын булдыру һәм саклау өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын (саклагычлар, складлар һәм башка объектлар) урнаштыру; иминлеген тээмин итү өчен ябык административ-территориаль берәмлекләр төзелгән объектларны урнаштыру
8.2	Россия Федерациясе Дәүләт чиген саклау	Россия Федерациясе дәүләт чиген яклауны һәм саклауны тээмин итү өчен кирәкле инженерлык корылмаларын һәм киртәләрен, чик буй билгеләрен, коммуникацияләргә һәм башка объектларны урнаштыру, чик буй ерымнарын һәм контроль полосаларны урнаштыру, чик буй хәрби частьләрен һәм алар белән идарә итү

		органнарын урнаштыру өчен, шулай ук Россия Федерациясе дәүләт чиге аша уздыру пунктларын урнаштыру өчен биналар урнаштыру
8.3	Эчке хокук тәртибен тээмин итү	Хәрбиләштерелгән хезмәте булган эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре эзерлегенә ярдәм итү өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру; гражданнар оборонасы объектларын, житештерү биналарының бер өлеше булган гражданнар оборонасы объектларыннан тыш, урнаштыру
8.4	Жәзалар үтәтү эшчәнлеген тээмин итү	Капитал төзелеш объектларын иректән мәхрүм итү урыннары булдыру өчен урнаштыру (тикшерү изоляторлары, төрмәләр, жирлекләр)
9.0	Табигатьне махсус саклау һәм өйрәнү эшчәнлеге	Чикләрендә, табигатьне саклау һәм өйрәнү белән бәйлә эшчәнлектән тыш, хужалык эшчәнлеге рөхсәт ителмәгән, махсус сакланучы табигать территорияләрен булдыру юлы белән үсемлекләр һәм хайваннар дөньясын саклау һәм өйрәнү (дәүләт табигать тыюлыклары, милли һәм табигый парклар, табигать һәйкәлләре, дендрология парклары, ботаника бакчалары, оранжереяләр)
9.1	Табигать территорияләрен саклау	Әйләнә-тирә табигать мохитенен аерым табигый сыйфатларын элге зонада хужалык эшчәнлеген чикләү юлы белән саклау, аерым алганда: тыелган полосаларны булдыру һәм тәрбияләү, яклау урманнарын, шул исәптән шәһәр урманнарын, урман паркларында булдыру һәм тәрбияләү, яклау урманнарында рөхсәт ителгән башка хужалык эшчәнлеге, тыюлыкларда табигать ресурсларыннан файдалану режимын саклау, аеруча кыйммәтле булган жирләренң үзлекләрен саклау. Комментарий: Рөхсәт ителгән файдалануның элге төрен, гомуми файдаланудагы территорияләрне оештырудан тыш, табигый территорияләрне бозуга китерә торган хужалык эшчәнлеге махсус каралмаган территорияләр чикләрендә кулланырга кирәк
9.2	Курорт эшчәнлеге	Табигый дөвалау ресурсларын (минераль су ятмалары, дөвалау пычраклары, лиманнар һәм күлләр рапасы, махсус климат һәм кеше авыруларын профилактикалау һәм дөвалау өчен кулланыла торган яки файдаланырга мөмкин булган башка табигать факторлары һәм шартлары) кешене дөвалау һәм савыктыру өчен, шул исәптән чыгару юлы белән файдалану, шулай ук дөвалау ресурсларын тау-санитария округының яки дөвалау-савыктыру жирлегенә һәм курортының санитар сагы беренче зонасы чикләрендә ярлыландырудан һәм юкка чыгарудан саклау
9.2.1	Санаторий эшчәнлеге	Халыкны дөвалау һәм савыктыру хезмәтләрен күрсәтүне тээмин итүче шифаханәләр, профилакторийлар, бальнеологик дөвалаулар, пычрак белән дөвалауны урнаштыру; дөвалау-савыктыру урыннарын (пляжлар, бюветлар, шифалы пычрак чыгару урыннары) төзекләндерү; дөвалау-савыктыру лагерьларын урнаштыру
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният ядкарьләрен) саклап калу һәм өйрәнү, шул исәптән: археологик мирас объектлары, истәлекле урыннар, тарихи кәсепләр, житештерү һәм һөнәрләр, тарихи жирлекләр, гамәлдә булмаган хәрби һәм гражданлык күмелгән урыннар, мәдәни мирас объектларын, тарихи промысел яки һөнәр булган хужалык эшчәнлеген, шулай ук танып белү туризмын тээмин

		итүче хужалык эшчәнлеген
10.0	Урманнардан файдалану	Агач материалын һәм агач булмаган урман ресурсларын эзерләү, беренчел эшкәртү һәм чыгару, урманнарны саклау һәм торгызу эшчәнлеге һәм башка максатлар. Әлеге төрдәге рөхсәт ителгән файдалануның эчтәлегенә 10.1 - 10.4 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренә эчтәлеген үз эченә ала
10.1	Агач эзерләү	Табигать шартларында үскән, шул исәптән гражданнар тарафыннан үз ихтыяжлары өчен үсеп чыккан урман утыртмаларын кисү, үзгачны өлешчә эшкәртү, саклау һәм чыгару, урман юлларын булдыру, агач (урман складлары, урман кискечләре) эшкәртү һәм саклау өчен кирәкле корылмаларны урнаштыру, урманнарны саклау һәм торгызу
10.2	Урман плантацияләре	Кеше хезмәте белән үстерелгән урман утыртмаларын үстерү һәм кисү, үзгачны өлешчә эшкәртү, саклау һәм чыгару, юллар булдыру, агач (урман складлары, урман кискечләре) эшкәртү һәм саклау өчен кирәкле корылмалар урнаштыру, урманнарны саклау
10.3	Урман ресурсларын эзерләү	Сагыз эзерләү, агач булмаган урман ресурсларын жыю, шул исәптән гражданнар тарафыннан үз ихтыяжлары өчен, урман азык ресурсларын һәм кыргый үсемлекләр эзерләү, табылган урман ресурсларын саклау, тирән булмаган эшкәртү һәм чыгару, урман ресурсларын саклау һәм тирән булмаган эшкәртү өчен кирәкле вакытлы корылмалар урнаштыру (киптергечләр, гөмбә пешергеч, складлар), урманнарны саклау
10.4	Резерв урманнар	Урманнарны саклау белән бәйлә эшчәнлек
11.0	Су объектлары	Бозлыклар, карлыклар, инешләр, елгалар, күлләр, сазлыклар, территориаль диңгезләр һәм башка өске су объектлары
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	Су объектларына тоташа торган гомуми судан файдалануны гамәлгә ашыру өчен кирәкле ысуллар белән жир кишәрлекләреннән файдалану (гражданнар шәхси ихтыяжлары өчен судан файдалану, шулай ук эчәргә һәм хужалык-көнкүреш су белән тәмин итү максатларында су ресурсларын жыю (алу), су коену, кече үлчәмле судноларны, су мотоциклларын һәм су объектларында ял итү өчен билгеләнгән башка техник чараларны куллану, әгәр тиешле тыюлар законнарда билгеләнмәгән булса, су объектларында, су объектларында ял итү өчен билгеләнгән башка техник чараларны куллану)
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	Су объектларына тоташкан жир кишәрлекләрен судан махсус файдалану өчен кирәкле ысуллар (өске су объектларыннан су ресурсларын алу, агып төшүче суларны һәм (яисә) дренаж суларын агызу, төптән тирәнәйтү, шартлату, бораулау һәм башка су объектларының төбен һәм ярларын үзгәртүгә бәйлә эшләр) куллану
11.3	Гидротехник корылмалар	Сусаклагычларны эксплуатацияләү өчен кирәкле гидротехник корылмаларны (плотиналар, су ташлау, су жыю, су чыгару һәм башка гидротехник корылмаларны, суднолар үткөрү корылмаларын, балык саклау һәм балык үткөрү корылмаларын, яр буен саклау корылмаларын) урнаштыру
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре. Әлеге төр куллануның эчтәлегенә 12.0.1 - 12.0.2 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләренә эчтәлеген үз эченә ала. Комментарий: Әлеге Кагыйдәләргә карата рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төрен

		кызыл сызыктар билгеләү юлы белән төзелгән территорияләр чикләрендә күздә тотарга кирәк
12.0.1	Урам-юл челтәре	Урам-юл челтәре объектларын: торак пунктлар чикләрендә автомобиль юллары, трамвай юллары һәм жәяүлеләр тротуарлары, жәяүлеләр өчен чыгу урыннары, бульварлар, майданнар, машина юллары, велоюллар һәм велотранспорт һәм инженерлык инфраструктурасы объектлары урнаштыру; шәһәр урамнары һәм юллар чикләрендә юл буе тукталышларын (парковкаларын) урнаштыру, 2.7.1, 4.9, 7.2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләре каралганнан тыш, шулай ук транспорт чараларын саклау өчен билгеләнгән капитал булмаган корылмаларны урнаштыру
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	Территорияне төзекләндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементларын, жиһазларның һәм бизәүнең төрле төрләр, кече архитектура формаларын, капитал булмаган стационар булмаган төзелмә һәм корылмаларны, мәгълүмати щитларны һәм күрсәткечләрне, туалетлар урнаштыру
12.1	Ритуаль эшчәнлек	Зиратлар, крематорийлар һәм күмү урыннары урнаштыру; тиешле гыйбадәт корылмаларын урнаштыру; ритуаль-йола билгеләнешендәге продукция житештерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру
12.2	Махсус эшчәнлек	Житештерү һәм куллану калдыкларын, медицина калдыкларын, биологик калдыкларны, радиоактив калдыкларны, озон катламын жимерүче матдәләрне урнаштыру, саклау, күмү, утильләү, туплау, эшкәртү, зарарсызландыру, шулай ук калдыкларны урнаштыру объектларын урнаштыру, мондый калдыкларны күмү, саклау, зарарсызландыру (үлэт базларын, чүп яндыру һәм чүп эшкәртү заводларын, көнкүреш чүп-чарын һәм калдыкларны күмү һәм сортларга аеру полигоннарын, аларны икенчел эшкәртү өчен әйберләр жыю урыннарын)
12.3	Запас	Хужалык эшчәнлегенә булмасы
13.0	Гомуми билгеләнештәге жир кишәрлекләре	Гражданның тарафыннан шәхси ихтыяжлары өчен бакчачылык яисә яшелчәчелек алып бару территориясе чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренә гомуми файдаланудагы мөлкәт булган һәм хокукый ияләре тарафыннан гомуми файдалану мөлкәтенә каралган һәм капитал төзелеш объектларын урнаштыру өчен гомуми кулланыштагы мөлкәткә караган жир кишәрлекләре
13.1	Яшелчәчелек алып бару	Гражданның тарафыннан авыл хужалыгы культураларын үз ихтыяжлары өчен үстерүне һәм (яисә ял итүне) гамәлгә ашыру; авыл хужалыгы культураларының уңышын һәм инвентарлар саклау өчен билгеләнгән күчмәс милек объектлары булмаган хужалык корылмаларын урнаштыру. Комментарий: Әлеге Кагыйдәләргә карата рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төре бернинди капитал төзелеш объектларын урнаштыруны күздә тотмый. «Жир участкаларында шәхси ярдәмче хужалык алып бару» рөхсәт ителгән куллану төренән аермалы буларак (код 1.16), хокук ияләре физик затлар булган жир кишәрлекләре өчен кулланыла
13.2	Бакчачылык алып бару	Гражданның тарафыннан авыл хужалыгы культураларын үз

	бару	ихтыяжлары өчен үстерүне һәм (яисә) ял итүне гамәлгә ашыру; үз ихтыяжлары өчен 2.1 коды белән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлауда күрсәтелгән бакча йортын, торак йорт, хужалык корылмаларын һәм гаражларны урнаштыру. Комментарий: Бакча йорты - ел әйләнәсе яшәү һәм инженерлык инфраструктурасы белән тәэмин итү күздә тотылмаган йорт. Рөхсәт ителгән файдалануның әлегә төре бакча яки торак йорттан тыш, коймалар, чүп-чар чокырлары, бәдрәфләр, сарайлар һәм башка ишегалды корылмаларын урнаштыру мөмкинлеген күздә тоту.
--	------	--

* Федераль дәүләт теркәве, кадастр һәм картография хезмәтенең 2020 елның 10 ноябрендәге П/0412 номерлы боерыгы белән расланган Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә

Кушымта

РФ ГрК 30 статьясындагы 6.1 өлеше нигезендә территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматлар Бердәм дәүләт күчмәсез милек реестрын алып бару өчен кулланыла торган координаталар системасында территорияләр зоналар чикләренең характерлы нокталарының координаталары исемлегенә 789 биттә PDF форматында территориаль планлаштыруның Федераль дәүләт мәгълүмат системасы (ФГИС ТП) сайтында: <https://fgistp.economy.gov.ru/> веб адресы буенча урнаштырылган.

2 нче кушымта Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре

ПРАВИЛА ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЯ И ЗАСТРОЙКИ МУНИЦИПАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ "УСАДСКОЕ СЕЛЬСКОЕ ПОСЕЛЕНИЕ"
ВЫСОКОГОРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
КАРТА ТРАДСТРОИТЕЛЬНОГО ЗОНИРОВАНИЯ. ГРАНИЦЫ ЗОН С ОСОБЫМИ УСЛОВИЯМИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТЕРРИТОРИИ М 1:10 000

